

Magyar Szállodás és Vendéglős

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETÉNEK HIVATALOS LAPJA.

HOTELIER ET RESTAURATEUR DE HONGRIE
UNGARISCHER HOTELIER UND GASTWIRT

FŐSZERKESZTŐ: BALLAI KÁROLY
GÜNDEL KÁROLY, MALOSIK FERENC, MARENCICH OTTÓ, NÉMETH ALADÁR
KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL SZERKESZTI — REDIGÉ PAR TÁBORI KORNÉL

SZERKESZTŐSÉG (REDAKCIÓN) ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IX, LÖNYAY UCCA 22. SZÁM. TELEFON: 381-152.

1.691/1931.

Többgyermekes magyar vendéglősanyák kitüntetése.

MAGYAR ANYÁK NEMZETVÉDŐ BIZOTTSÁGA közölte ipartestületünkkel, hogy a folyó év Szent István-hetén tartandó MAGYAR ANYÁK ünnepekor, többgyermekes magyar vendéglősanyát kitüntetni és két magyar, többgyermekes szegénysorsú vendéglősanyát pedig kitüntetni és jutalmazni óhajt.

Mi, a bizottság kívánságára, a hét többgyermekes, magyar vendéglősanyát boldogan és örömmel választjuk ki, azért is, mert a vendéglősanyák gyermekeiket nemcsak vallásosan, hazafiasan, becsületesen és tisztességesen nevelik fel, hogy ezáltal a magyar Hazának hasznos polgárává váljanak, hanem ezen nevelő munkájuk mellett az üzlet munkájából is derekasan kiveszik részüket.

Felhívjuk tehát a többgyermekes magyar vendéglősanyákat, hogy a következő adatok közlésével sürgősen jelentkezzenek ipartestületünk elnökségénél.

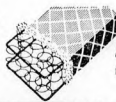
1. Családi és leánykori név.
2. Gyermekeinek születés rendjében való felsorolása, mindegyikéi a születési év, hó, nap és az, hogy él, feltüntetendő.
3. Nős vagy férjezett gyermekeknél azok gyermekei is fel kell tüntetni.
4. Pontos lakáscím.

Budapest, 1938. évi július hó 2-án.

BALLAI KÁROLY
vezető jegyző.

MALOSIK FERENC
elnök.

Tízrta a szálló-nem csoda:
minden ágyban *Epeda*

APÁM MIKSA RT.
BUDAPEST IV. FERENC JÓZSEF-RAKPARTÉ

rugós matrac ★ 10 évi jótállás

POPPER BORPINCÉSZET R. T. BUDAPEST-KÖBÁNYA,
ELŐD UCCA 8. SZÁM
TELEFON: *1-484-62.

ALAPÍTOTT: 1869. ÉVBEN.

AZ 1922. ÉVI SZÜLLŐ- ÉS BORGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSON ARANYEREMMEL KITÜNTETVE

OLVASSUK, TERJESSZÜK LAPUNKAT!

SZEREZZÜNK ELŐFIZETŐKET!

A M I N A P T Á R U N K

1939 Július	Este 8 órákor vendéglősök vacsorája Kutassy Lajosnál (I, Svábhegy, Svábhegyi nagyszálló éttermei)	29 Péntek	Este 8 órákor vendéglősök vacsorája Biró Dénesnél (VIII, Rákóczi út 29.)
15 Péntek	BEFIZETENDŐK: az együttesen kezelt adótarozások (házasodó, általános kereseti-, jövedelem- és vagyonadó), valamint az általányozott alkalmazotti kereseti adó május havi részlete.	Augusztus	Este 8 órákor Jóbarátok vacsorája Kornidesz Gyulánál (VI, Szekszárdi út 27.)
20 Szerda	Dél előtt 11 órákor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. Este 8 órákor Jóbarátok vacsorája Deák Sándornál (I, Várkert-kioszk, Ybl Miklós tér 9.) Snapszli-verseny.	3 Szerda	
27 Szerda	Dél előtt 11 órákor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. Dél előtt 11 órákor a segédvizsgálóbizottság ülése az Ipartestületben. Este 8 órákor Jóbarátok vacsorája Mayer Ferencnél (Városliget, Alpési Falu)	5 Péntek	Az adóközösség tagjainak adóátalányuk befizetése.

Dreher Baksör

ANGOL GIN

High & Dry

Booth's Distilleries Ltd. London-féle

VEZÉRKÉPVISELET ÉS LERAKAT:

VENDÉGLŐSÖK BESZERZŐ CSOPORTJA RT.

Magyar Szállodás és Vendéglős

Miért fogy kevés bor Magyarországon?

Erre a kérdésre a német szabatosan így felel: Ein jedes warum, hat sein darum. Minden miértnek megvan az azértja. A borfogyasztás csökkenésének nálunk éppen úgy megvan a jelentős oka, mint az egykének.

Bizonyára különösnek látszik a hasonlatom. A gondolatot arra, hogy a két problémát egymás mellé állítsam, az adta, hogy amikor elsősorban kezdte az egyke erősen foglalkoztatni a közvéleményt, éppen egy dunántúli színmagyar községben tartózkodtam borvásárlás céljából, ahol személyesen tapasztaltam a szomorú jelenséget. Akkor a magyarok azért egykéztek, hogy a vagyon széjjel ne forgácsoldódjék. Azóta nagyot fordult a világ, népünk elszegényedett és azért kisebb a gyermekkádás és azért fogy nálunk kevesebb bor is, mint más országokban.

A világháború következményei hideg zuhanéként hatottak népünkre; borzasztó kijózanodás érte. Miután az életmód, a szokások és más egyebek is megváltoztak, az idealizmus, az eszményiség, nemesség, példászerű magasztosság mind mind a lomtárba kerültek. Az emberek kényszerűségeiből mindinkább materialisták, anyagias gondolkodásúak lettek.

A takarékoskodásnak túlozva veszedelmes elvét addig hirdették, míg a szó igévé nem változott. Ez mutatkozik az egykében és minden másban, így a borfogyasztás elégtelenségében is. Pedig Magyarországon szeretik a gyereket is meg a bort is.

Hogy a bort mennyire szerették magyarjaink, annak bizonyosságául szolgál népköltészetünk is: „Magyarország azért jó, Ritkán üres a hordó. Ha kiürül, megtöltik. S vele kedvűket töltik. Jaj de messze elviszik. Hogy a magyar bort iszik, Pedig a teringettét! Nem issza meg az esztét.”

Hogy mikor mennyi bort ittak a magyarok, arról Apor Péter ad sok érdekes adatot a XVII. század magyarjainak erkölcseiről és szokásairól írott könyvében.

Bennünket azonban most nem az érdekel, hogy Apati Mihály erdélyi fejedetem hogyan itta asztal alá vendégeit, hanem hogy miért isznak nálunk kevesebbet, mint például Francia- és Olaszországban.

Magyarhon már nem az a „tündérlak”, amilyennek

én ismertem 1878-ban, amikor a Népszínházban is játszották Rákosi Jenő híres darabját. A valóságban az volt. Az emberek annyit ettek, amennyi beléjük fért és megfelelően ittak rá, vagy a jól megalapozott gyomor kívánta az itókat is.

Ha nézzük, hogy 1886-ban, amikor ugyanannyi bor termett, mint most 1937-ben: cirka 4 millió hektoliter, a fejkvóta így oszlott meg: 1886 = 20^{1/100}, 1936-ban Görgey István országgyűlési képviselő szerint 30%. Akkor Magyarország lakossága 20,886.487 volt, ma pedig 7,615.117. Tehát aránylag most nagyobb a fogyasztás.

A mi igen tisztelt honatyáink nem is ezt nehezményezik, hanem azt, hogy kevesebb a fejkvóta, mint a franciáknál (150 liter), az olaszoknál (100 liter) és Belgiumban (80 liter) az évi fogyasztás fejénként.

Ennek oka elsősorban ott keresendő, hogy nálunk sokkal kisebb a kereseti lehetőség, mert főleg mezőgazdasági állam vagyunk. Franciaországot kivéve a másik kettő inkább ipari állam, több embert tud foglalkoztatni gyáraiban és jobb keresettel, tehát több pénz forog, több jut borra is. Másrészt, mint Görgey István mondotta, akadályokat állítanak az útba.

Itt van mindjárt a főváros legújabb vigámi rendelete. A főváros urai tudhatják magukról, vagy ha nem tudnák, akkor kérdezzék meg a tisztviselőket: hogy a vendégnek, bármilyen társadalmi réteghez tartozzék, kell-e valami, ami őt animálja, jókedvre gerjeszti, fölvidítja és serkenti a több bor fogyasztására. A válasz csak igen lehet.

Miért akarja a zenehallgatót, kártyázót, táncolót, éneklőt megbüntetni, vagy a kedvét vigámi adóval elvenni? Ma, ha valakinek kedve szótyanon a bortól, mert abban benne van a nóta is — flastromat ragasztanak a szájára; ha valaki tángra perdül, úgy leültetik, hogy a Markóban képzelet magát. A ramsli meg a bunkó nem házard játék; miért akarják a szerény embereknek ezt az ártaian szórakozását lehetetlenné tenni, mert egy deci fröccs helyett egy liert fogyaszt. Hiszen a borfogyasztásból eredő bevétel a fővárosé; ha több fogy, több a bevétel is — miért kell azt még külön vigámi adóval sujtani?

Kisvendéglő	800
Korcsma	1400
Osszesen	2200

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RESZVEJNYTÁRSASÁG

VEZÉRIGAZGATÓ: KLABER MIKSA

PINCÉSZET:

VÁROSI IRODA:

BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM.

BUDAPEST, V. ALKOTMÁNY UCCA 18. SZ.

TELEFON: 2-496-98.

TELEFON: 1-142-62.

olyan üzlet, amely kártyájáték folytán átlagban napi 10 liter borfogyasztást számítva, napi 220 hl bort tesz ki, ez egy évre átszámítva 80.300 hl, fogyasztási adóban 1-ként 9,5 fillért számítva 762.000 P borfogyasztási adót veszít el a főváros, ha a kártya után fejérenként fizetendő 20 filléres vigalmiadót ezeken a helyeken kötelezővé teszik.

Ugy tudom, hogy (pestiesen kifejezve) az écat egy nagykévház tulajdonosa adta Bóly tanácsnok úrnak s minket előzőleg nem kérdezte meg. A kávécsok a saját üzemeiket ismerik, a vendéglők helyzetét mi ismerjük és ha ők még bírják az iramot a teherviselésben, ám legyen, de mi semmiféle újabb teherviselését nem vállalhatunk. Nálunk már csak lefelé lehet licitálni, leszállítani a terheket és eltörölni.

Olaszországban tapasztaltam, hogy uccán, vendéglőkben táncoltak, mulattak az emberek; a Rivierán autóbuzunk mellé szegődött Vendrey tata szakasztott mása, gitározott a strádán és énekel; társaságunk egyik hölgytagja kísérte szépcsendű hangján; mindenkinek tetszett, az idogéneknek is (látták, milyen jókedélyűek a magyarok), a rendőrnök is. Eszeádjába sem jutott volna figyelmeztetni, hogy nem szabad.

Ugyis annyi pléharcú ember jár már a főváros uccán, hogy maholnap az igen tisztelt magisztrátus arra kényszerül, hogy oszlopokat állítson fel az uccán a következő felirással: „Barátságos, mosolygós arcot kérünk.” Aminthogy mi örülünk, ha a nap ránk mosolygott, úgy örül az ide jövő idegen is, ha barátságos, mosolygós emberekkel érintkezik. Mogorra emberek elől menekül. Uraim, ne öljék ki az emberekből azt a kevés jókedélyt, ami még megmaradt bennük.

A borfogyasztás elégtelen emelkedésének azonban még más okai is vannak; ezekről legközelebb számolok be.

Malosik Ferenc.

FELLNER BÉLA f. ö. v.

Elő belvárosi szállodal, vendéglő és kávéházi személyzetet közvetítő Iroda

BUDAPEST, IV, MOLNÁR UCCÁ 3. SZÁM. TELEFON: 181-401

SZENT ISTVÁN CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes zárt palackokban

Köbányai Polgári Sertőzde
gyártmánya

Szállodásaink tanulmányútja Jugoszláviában.

A MAGYAR VENDÉGLŐTŐIPAR képviselőinek sorából tizennyolcan indultak el július 9-én jugoszláviai tanulmányútra. Az IBUSZ részéről a legkíválóbb utazási szakértők egyike, Lehfeld Béla intézte a tanulmányút adminisztrációját és útközben arra is volt alkalom, hogy szállodásaink és vendéglőseink aktuális idegentorgalmi kérdéseket vitassanak meg a direktorral, aki értekes fölvilágosításokkal is szolgált.

Egészen a kelebiai határalomáig elének utazott Zubkovic Vladislav, a belgrádi Putnik kiküldöttye, aki tiszta magyarsággal köszöntött bennünket. Subotican nagy küldöttség várta a pestieket; a löbbi közt Knapec Ljuzia, a vendéglősök elnöke, Kuluncsics Jozsif, a Városi Kávéház gazdája és Gális Sándor, a Beograd szálló vezetője fogadta Stipancevics Jozsif vasúti vendéglőssel együtt, aki az óriási hőségben jöleső frissfőltet szolgálatot töl a magyar láráságunk. Itt is magyarról szölközött.

Az étkezökocsiában lefolyt vacsora után fölütünk Belgrád fényei és pazarságukkal meglepték azokat, akik a háború előtt ismerték a szerb fővárost

A jugoszláv kártársak nevében Vukomanovic Mata, a belgrádi szállodások, vendéglősök, korsárosok és kávécsok szövetségének elnöke s egész Jugoszlávia vendéglőtőipari szervezetének alelnöke üdvözölte népes küldöttség élén az érkezőket. Subotican Denes Márton, a Magyar Szállótőgaztók Körenek elnöke, Belgrádban pedig Dr. Szász Elemér köri fölittár adott magyarról, illetve franciául rövid, de markáns választ az üdvözlésre.

Belgrád, amely hatvanézer lakosú városból, háromszövegvenézer lakosú kapitálissá nőtt, nemcsak az általános kultúra, hanem a vendéglőtőipar nézőpontjából is mindenkép súlyos értéktud tud nyújtani. Két napon át végignéztük általános idegentorgalmi látvánialók (a parlament, a Kalimegdan stb.) mellett a Kasina, a Majestic, az Excelsior, a Splendid, a Srbski Kralj és más szállókat s például a Majestic-ben, amelyet ritka tehetőség műépítész-tulajdonosa: Minics Milán tervezett, találtunk olyan részleteket is, amelyek finomság és célszerűség dolgában vetekednek a legújabb külföldi szállodákkal. Uzemre nézve a legnagyobb méreteket Gyorgyevics Iliánál láttuk, aki szerényen „Restorater”-nek mondja magát a névjegyén s amellett van teljesen új ötmeletes szállodája, vendéglővel, hatalmas amerikai büfével, kávéházzal, igen nagy bárral s ezenkívül még öt vendéglője, három mozija, ötszög alkalmazottja. Az urak túlnyomó része, akikkel Belgrádban érintkeztünk, előzékenyen magyarul beszéltek. Gyorgyevics pedig annál inkább, mert nálunk hadifogoly volt és szép barna zalaí asszonyt vett feleségül. Ez a menyecske léleke a vendéglői üzemeinek és olyan gasztronómiai költemenyeket találatott töl a Gundei városiegeli üzemehez hasonló „Kolarac”-vendéglőben, valamint másik telt vendéglőben, hogy legjobb szakértőink is őszinte, áradozó lelkesezőssel beszéltek róla.

Ime a „Kolarac” menüje, csupa jugoszláv különlegességgel:

- Hors d'oeuvres à la Serbe
- Tchaouba de poulet
- Djuveitch à la Serbe
- Cochon de lait froide à la brouchette
- Ayyar à la Serbe
- Poulet romi à la brouchette
- Pommes risolle
- Salade piment grille et tomates
- Tranche grilotes
- Glaçes
- Café

Július 11-én dölben Vukomanovic Mata elnök kifejtette szönlötőlatában, hogy a szállótőipar leginkább kezdheti a két nem-

zet megértésének nagyobb arányú akcióját. Az idegenforgalmat mindenekelőtt a hotelipar fejlesztési és jóval közelebb hozhatja egymáshoz a két nemzetet. Kiemelte ennek az első látogatásnak nagy jelentőségét. Dénes Márton válaszában a többi közt azt mondta, hogy a jugoszláv elnök egész lényéből sugárzott a baráti érdeklődés, nyilvánvaló, hogy a szívből szól. A közsónös szempátlát fontos vendégforgalmi érdekek kiegészítése teszi jelentősebbé, mert az osztrák-német idegenforgalom kiélesése bennünket keletre kényszerít és ilyen működést ösztönöz alapú baráti érzés nélkül lehetetlen bizonyítani. Belgrád fejlődése, az új stílus, a modern berendezések itt is, ott is impozánsak. Egyeszerű társasutazással jöttünk ide a Putnik-iroda útján, de látjuk, hogy itt az egész vendéglátóipar fogadott bennünket, kollegiális érzelmekkel és nagyon várjuk azt, hogy Budapestet viszonyozhassuk kedvességüket, amennyire tőlünk telik. Dr. Szász Elemér a magyar vendéglátóipar (dr. Goldmann Oszkárné, Németh Aladárné és Verő Gyuláné) intenzív helyesléstől kérésre, a magyar származású háziasszonyt éltette, aki férjével együtt a modern jugoszláv vendéglátóipar egyik megteremtője. Fejér István, a debreceni Arany Bika szálló igazgatója vidéki szállók képviselésében jelezte ki elismerését.

Este a Srbski Kralj gondos izlésű terasz-teremben, ahol szintén kifogástalan magyarságú szavak fogadtak bennünket, Németh Aladár, a Budapesti Szállodások és Vendéglátók Ipartársulatának alelnöke mondott figyelemreméltó beszédet. Azzal kezdte, hogy volt egyszer egy nemeskulturnó, álmodozó szép nagy város, amely úgyszólván eltűnt — szinte úgy, mint a régi legendák Atlantisza. Mi szeretnők átvenni a bécsi gyűjtőmódszer szerepét és ha ez sikerül, Budapest eddigi szerepéről viszont Belgráddal vehetnők át és halászhatna a Pesten összegyűlt idegenek közt. Ez Budapest egyik ambíciója és kérjük a belgrádi kártársakat, hogy segítsenek a kitőlésében. Tudjuk, hogy Belgráddal érdemes kollegiális viszonyt kifejleszteni, de reméljük is, hogy látogatásuk csak kezdete a hasznos, az előnyös, az idegenforgalmat előmozdító utazásoknak.

A Splendid-szálló igazgatója, az őszül szakállas Lazarevics szólt aztán. Ez a különösen művelt és tisztult főfogós, friss öregük arról beszélt, hogy a török uralom alatt századokos át sányított szerb kultúra alig hetven éve kezdett teljesen föl szabadulni, de mégis sikerült méltóképpen kifejleszteni „azt a lelki kultúrát, amelyet szomszédainkól, önkönló kaplunk.” Dr. Szász Elemér idegenforgalmi kérdésekről beszélt és szintén adatokat sorolt föl arra nézve, hogy az egyelőre megbukott Páris—Buchs—Bécs—Budapest útvonal helyett újakat keressünk és együttműködéssel népesítsük. Szekulovics Veszelin, a jugoszláv vendégipari szövetség főtitkára a magyar hölgyeket éltette, akik férjüket segítik a nehezező feladatok teljesítésében. Még a Pancsováról érkezett Mihaovics otáni elnök tartott megleghangú beszédet.

Szekulovics főtitkár azonban olyan élményhez is juttatott bennünket, amely az egész jugoszláv szakmának dicsőretére válik, még a legértékesebb nemzetközi viszonylatban is. Az itteni vendéglátók és szállodások önkéntes adózásából öt emeletes palota épült, amely szeptemberben nyílik meg, mint a vendéglátóipar felsőbbrendű iskolája. 100 növendék három évig lakhatik itt, kitűnő háló- és tantermek, konyhák, pincék, legújabb épülat berendezések és a gyakorlat miatt vendéglő, szállodai szobák is létesülnek. Ezzel a palotával Európa több nagyvárosát megelözték és számunkra nagyon tanulságos volt, amit benne láttunk.

Budapestben, VI, Csányi utcában levő régi hírneves
vendéglő házzal együtt

szabad kézből 50.000 pengőért eladó. — Bővebbet a tulajdonosnál, Budapesten, VI, Csányi u. 7. sz. alatt.

MODERN, IZLÉSES, TISZTANTARTHATÓ

falon, butoron, portálon a

TERROLUX burkolólemez

minden színben gyártja

MISKOLCZI és TÁRSA

asbesticement-palagáry

Budapest, V., Alkotmány u. 4. Telefon : 129-044.

A társaság autókön töimert az Avala hegyre — remek 20 kilométeres úton — és megkoszorúzta a névtelen katona sírját. Ezt tartják ma a kontinens legnagyobb méretű emlékművének. A jugoszláv Michelangelo — a dalmat származású Mestrovics Iván — valóban lenyűgöző méretű és művészetű gránitszobrokat állított ide s az egész fölvezető út kiképzése is világszerte példátlan.

Délben újra Gyorgyevicsék remek főztjét kaplunk; egyötl-egyig olyan nemzeti és szakácsművészeti specialitást, amely a tudósítónál sokkal különb gourmand tollára méltó. Itt Gyorgyevics barátunk is tartott kedves magyar beszédet.

Július 11-én délután indultunk vissza és kiszállított Novi-Sadon. Zamatos magyarbeszédű úrak fogadtak itt is a pályaudvaron. Markovics Sándor a dunabánsági szállószövetség elnöke és Jovanovics Milán főtitkár, Paquer Jozsif, a Putnik helyettes igazgatója, Annau Karlo a Hotel Kraljica Marija (a régi átépített és a színház legése után gyönyörű udvari helyiséggel ellátott Dugyverszky-féle Erzsébet-szálló) direktora, Mezey Zsigmond, a Hotel Sloboda vezetője, Hódosy Lajos, a Kereskedelmi Testület Café-Restaurantjának bérőlje, Zapletal (Stolz) Károly, a Stolz-szöröz igazgatója. Ez a már bekéiben gazdságágról híres város nagy építkezésekkel bővült; különösen impozáns a vajdabánásig palotája s a hat és félmílióra került Szokol-palota, ahol Illes Giura tanár mutatta meg az ezerszemélyes színházat, a roppant tärnatermet és a löbbi helyiséget. Megnéztük még az egyik Dugyverszky-üzemet, a jól berendezett Kulpin-konzervgyárat, ahol László Lajos igazgató kalauzolt minket, továbbá a Park-hotelt, amelynek igen nagy kertjében jódos fürdő van. Itt Neumann igazgató szintén magyar szóval fogadott. De az uccán is mindenötlő hallottunk magyar szót.

Este nagyszabású bankett volt a Dugyverszky-féle szálló előgás éttermében. Annau Carlo, aki régebben a budapesti Hungriában működött, igazán kitett magáért. Sajnáljuk, hogy helyszöke miatt ezötlal nem közölhetjük a kitűnően összeállított menüt, amely nem maradt a belgrádi Srbski Kralj előzőesti ételsora mögött.

Markovics Sándor mondta a nagyon baráti tönusú elnök beszédet és utána még Hódosy Lajos szólt magyarul, nevünkben pedig Dénes elnök mondott szöknökilag is formás köszönetet. A cigány magyar nóátak hözött, jött a csárdás is, meg egy kis kólo, amire a Putnik agilis, fiatal igazgatója a szép Dalmáciából származó Gracsanin Gaja tanította meg a vendégeket. Átmentünk még a Sloboda-szállóba, ahol Mezey Zsigga látta vendégül varieté-előadás keretében a magyarokat. A fáradhatatlan Zubkovics Vladislav visszafelre is elkísért bennünket a határig és 12-én kora reggel mindenkép jó emlékekkel érkezünk haza.

T. K.

KREIBICH személyzetelhező iroda
Budapest, IV, Molnár ucca 12. Telefon: 185-466

Lapunk jubileumi albuma.

„Negyven év

a magyar szállodás- és vendéglősi életéből.”

OLVASÓINK BIZONYÁRA LÁTTAK MÁR egyik-másik híres festőnők „önarckép”-ét. Ha pedig ezt a portré összehasonlították az illető testművészről készült fotográfiával vagy azzal a képpel, amely emlékeztükben élt a festőnők, esetleg magával az élő művészzel, több mint bizonyos, hogy első felületen bfrálatuk ez volt a képről: nem sikerült, nem ő az. Akik nem ismerik a festőt, mint embert is, azok rendszerint megmaradnak ennél a bfrálatnál s a kép tovább mint festmény nem érdeklí őket. De a barátok, a közeli ismerősök számára döbbenetes élmény lesz: találkozás az Emberrel, találkozás az igazsággal minden kendőzés nélkül... Miért? — Mert a művész nem a formát, nemcsak a felszínt, tehát nem a tükörképet, hanem az élő valóságot, a belsőt, a lelki tartalmat rögzítette meg szépítés nélkül, a gyónások öszintéségével.

Nem szép festményt, nem történelmi arcképsorozatot, de nem is nagyapós mesét akartunk adni a szájatvára hallgató fiataloknak, végén az obligát erkölcsi tanulsággal és közllyel, ami rendszerint így szokott kezdődni: „bezzeg a mi időnkben”... , amikor lapunk 40 éves jubileuma alkalmából kiadtuk díszalbumunkat, hanem leplezetlen, igaz önárcképet íparunknak, történelmét olyan 40 évnek, amelynek eseményei nemcsak egy szakma életét teszik, de közvetve, igen gyakran közvetlenül is kihatottak a nemzet életének különféle megnyilvánulására.

A „MAGYAR SZÁLLODÁS ÉS VENDÉGLŐS” 40 éve nem kizárólagos bellgye a lapnak, mert mint a hivatását helyesen átérző szaklap, nemcsak krónikása volt a vendéglátóipar életének, hanem a szakma minden megnyilvánulását éber figyelemmel kísérte s az eseményekből levont tanulságok publikáltával új ötletekkel, hasznos kezdésekkel irányítójá, tanácsadója, legjobb barátja volt az egész magyar vendéglátóiparnak s így a szakma egyetemességével összeformra, jubileuma ünnepeket jelent az összesség számára is.

Lapunk elmúlt negyven esztendejének megelevenítesé, önárcképekének gondos megrajzolására nem pusztán művészi feladat, szerkeszti becsbügy volt számunkra. Szaklapunk 40 esztendő múltja, ami egyet jelent a szakmának erre az időre eső történelmével, fölitélenül tanulságos az olvasó, különösen a szakma fiataljai számára és így díszalbumunk kiadásával — úgy véljük — nemcsak hasznos szolgálattal tettünk azoknak, akik íparunk sorsával törődnek, hanem egyúttal viszonyozni is igyekeztünk azt a munkánkat méltányoló elismerést és támogatást, amiben a vendéglátóipar részesítette 40 éven át lapunkat.

A díszalbum számára közéleti, irodalmi és szakmai kiválóságaink írták meg a vendéglátóiparral kapcsolatos véleményüket. Az ő írásaik szolgálnak az album bevezetéséül. A második

részben lapunk szakírói, állandó munkatársai cikkeznek. Az egyes cikkek címeivel, talán legjobban érzékeltethetjük albumunk gondosan összeállított és minden fontos szakmai dologra ügyelő gazdag tartalmát. lme:

Németh Aladár: Négy évtized lapunk tükrében.

Bevilaqua-Borsody Béla dr.: Negyven esztendő a budapesti szállodások és vendéglősök történetéből.

Mászary Béla dr.: Társadalmi élel a budapesti vendéglőkben

Marencich Ottó: A magyar idegenforgalom és szállodaipar külföldi vonatkozása.

Tábori Kornél: Idegenforgalmunk fejlődése.

Kritsfalussy István dr.: Negyvenéves szakiskolánk története és fejlődése.

Lóhert Mátyas: Vendéglőink gasztronómiai fejlődése.

Höhr Rezső: Az adóközösség tíz éve.

Ballai Károly: A vendéglátóipar iparjogi újjászervezése közérdek.

Bolgar Menyhért: Szociális intézményeink.

Gundel Károly: Tanulságok (iparunk múltja, jelene, jövője).

Malusli Ferenc: A három elnök.

Az íjabb és legíjabb vendéglősnemzedek képviselőiben íparunk fejlődéséről és mai helyzetéről íj. Bandi József, Bandi Gyula, íj. Borostyánkői Mátyas, Eisenbacher Károly, Keresztés Miklós, íj. Posgai Károly és íj. Tóry György írtak cikket.

Az album harmadik részében, betűrendes felsorolásban íparunk jelesei rövid életrajzát és fényképeit közöljük.

Ámbár nehéz erről nekünk beszélni, úgy hiszük, hogy ezzel a tartalommal, ezzel az ajándékkal méltón ünnepeljük jubileumunkat.

Negyven esztendeje frunk a magyar vendéglős- és szállodásiipar prosperitása érdekében, azzal a szent meggyőződéssel, hogy egyúttal nemzeti célt is szolgálunk, mert nem lehet vitás, hogy felvirágoztatásuk egész gazdasági életünket kedvezően befolyásolhatja. Ebben a munkánkban soha nem voltunk egyedül, mert íparunk jelesei, elismert szaktekinélve állandóan részt kértek munkánkban és szakcikkikkel értéke-sebbé tették lapunkat.

Ezért most, amikor útjára bocsátjuk díszalbumunkat, kérve az olvasót, hogy fogadja szívesen, köszönetet mondunk teljes külmunkatársainknak is, mert főképpen az ő érdemük, hogy a 40 évükről készült portré igaz, őszinte, amelllett, hogy érdekes és egyúttal színes is. Kérjük őket, hogy munkájukkal, gazdag lapaslatjaikkal továbbra is támogassanak bennünket, mert ezzel nemcsak nekünk segítenek, hanem a magyar vendéglátóiparnak is.

Németh Ilona.

Vendéglős keres

Kecskeméti Kereskedő Köszinő folyó évi október 1-re. Ítamérséi engedéllyel bíró, anyagilag megbízható, szakképzett pályázó a börteli feltételekről részletes tájékozást nyér dr. Gruder Jánost titkárnál, Kecskeméten

Ha üzletét, vállalatát eladni óhajtja,

vagy üzletet venni szándékozik, bizalommal forduljon

SZEDERKÉNYI JÁNOS Kizárólag szállodák, kávéházak, vendéglők és testvérüzemek adásvételi írodájához: Budapest, XI, Horthy Miklós út 72. szám., télelelet 3 Telefon: 456-023, díszkört szakértővel levelezés.

A földalatti London és a lábatört vendéglős.

MEGLEPŐ ÚJFAJTA ANYAGOT is találhatok az angol vasút és posta, általában a közlekedésügy mód-szerai közt. Itt a szállodák is nagy szerephez jutnak, mert hisz az angol vasútigazgatóságok nagy szállodákat is építettek és most is terveznek újakat. Az angol közlekedési és vendéglátó-ipar tanulmányozása során megnéztem azt az óriási hálózatot is, amely London tízmillió lakosú területe alatt könnyíti meg a szállítást. 24 órával később nagy borítékban „On His Majesty's Service” felirással egész paksamétát kaptam, amely négy remekül illusztrált füzetet tartalmazott. Jellemző, hogy a Főposta Hivatal a következő udvarias személyi ajánlással küldte el: „With the Compliments of Mr. J. H. Brebner Controller Press Information and Publications.”

Az egyik füzet a posta sajtó képes folyóirata, amely 192 oldalig terjed, ötletes fotográfiákkal és rajzokkal, a másik pedig csakis vasutakkal foglalkozik.

A londoni postának külön vasúti hálózata van. Arra a célra épült, hogy megkönnyítse a naponta használt törtnél levélküldésbesítést s a csomagok és sokféle anyag szállítását. Kétúton szemléltem a keresztmetszeti fénykép-rajz mutatja ennek a különös hálózatnak egész földalatti berendezését. Tanulságos és megkapó olvasmány a szöveg. Újabb dokumentuma annak, hogy az angol közlekedési szervek milyen világos és könnyen érthető módon tájékoztatják a közönség elé a posta és a vasút munkáját. Jól beleilleszkedik abba a koncepcióba, amelynek főcélja, hogy a közönség tisztán lássa az óriási munkát és alapos tájékoztatást megköveteljen kapjon arról, hogy miért-mire költi pénzét a londoni posta és vasút. Kifűnő tollú írók dolgozzák fel a szakszerűen összegyűjtött anyagot. Valószínűleg kellemes és érdekes olvasmányt csinálnak belőle s ahhoz is értenek, hogy a bürokráciát, a hivatalnoki rendszert is rokonszenvesse tegyék. Maga a „Southern Railway” — amely pedig tudvalevően csak az angol vasutak egy részét foglalja magában — évente kb. 4 millió pengőt költ a propagandára, amelyből elég bőven jut a szállodákra és vendéglőkre. Nincs hát csodálni való rajta, hogy a londoni posta maga is elegendős kiállítású, remek nyomású könyveket, füzeteket és lapokat ad üzletfeleinek, sőt a külföldi érdeklődőknek is.

Az egész lakosságot érdeklő hivatása is van a londoni postavasútnak. Már a világháború alatt ennek a földalatti helyiségeiben őrizték a British Museum pártalan kincseinek egy részét. A Zeppelin-támadások idején sok ember az életét köszönhette a mélyen lenyúló vasúttörődőzéknek.

Ma pedig nem épül olyan szálloda, középület, nagyobb bérház sem, amelyben jó menedékhely ne volna légitámadás esetére. Nemcsak egyszerű betonkamarák és termek vannak ott, hanem különleges szellőztetésű helyiségek is, amelyekben akár napokig

**Pálpusztai sajt
Heller doboz
emmenthali
Derby sajt**

vendéglőkben
nélkülözhetetlen

egészséges körülmények közt lehet tartózkodni sok ezer embernek.

A légvédelmi szakértők kimondták, hogy az életbiztonság nézőpontjából legfontosabbak a vasutak, a szállodák és vendéglők, ahol aránylag legtöbb ember fordul meg és lehet kiteve a hírtelen támadás veszedelemének. A vendéglőket, szállodákat és hasonló helyiségeket tehát nálunk alig elképzelhető módon segítik abban a törekvésben, hogy védelmet tudjanak szolgáltatni a meglepett és menekülő lakosságnak.

Milyen is az a földalatti világ?

Talán érdekelni fogja a Magyar Szállodás és Vendéglős olvasóink legalább egy részét a csodálatos technikai berendezés.

Az alagutak, amelyekben a vonatok futnak, átlag 70 (hetven) láb mélységben vannak a londoni ucca szintje alatt. Minden alagútban két sín páros van, a jövő és menő vonatok számára; az állomásokon azonban több ü. n. segélysín páros is épült, hogy abban az esetben, ha egy vonat kiskianak, a közlekedést szabaddá lehessen tenni. A vonatok elektromos hajtásúak és automatikusan, vezető nélkül közlekednek. Az egész útvonal 6 és fél mérföld hosszú, 8 állomással.

Az állomások mindegyike egy nagyobb postahivatalal vagy fővonalon levő vasútállomás postahivatalával van összekötöttesben. A postahivatalok és a posta-vasút állomásai között liftek látják el az összekötötteset.

Az egyes állomások között a legnagyobb távolság 1.2 mérföld, a legkisebb pedig 380 yard. Minden állomás kissé magasabban fekszik a pálya szintje fölött. Így az érkező vonat lassít, a távozó vonat gyorsít. Az alagutak átlagos belső átmérője 9 láb. Szegecselt ívalakú vastraverzekből épültek. Az állomások előtt a közös alagútban futó sín páros két külön alagútba válik, amelyek csak az állomási alagútban torkollanak ismét egybe. Ez az építési mód az esetleges összekötözéseket is elhárítja.

A sínek alatt könnyű salak van, amelyet deszkával borít. A síneket közvetlenül a tőlglyfából készült talpfák tartják, amelyek minden 4 láb távolságban

Értesítés.

Az Uzsocki uca 40. szám alatti Mozdonyvezető-közvetítőházban minden kényelemmel felszerelt

ÉRZSÉBT SÖRKERT

címen nyilvános vendéglő létesítettem, amelyről igen tisztelt kártsáimait és vendégeimet ezúton is értesítem.

HARAMIA TAMÁS vendéglős.

Kohn Mór

f. ü. v. közvetít az összes vendéglői és szállodai személyzetet. — Megbízható felirónöket és konyhai személyzetet. — Budapest, VIII., Rakóczi út 47. sz. — Telefon: 1—339—21.

vannak elhelyezve. A sínpár lapos, yardonként 35 uncia súlyú sínekből áll, amelyek közül az egyik elvezeti a motor által felhasznált fázadt áramot, a másik pedig szigetelve van.

A vasút megnyitása idején sok bajt okozott az alagutak nedvessége, amin csak szellőzéssel és mesterséges szárítással lehetett segíteni. A sínek a nagy igénybevétel, a gyorsaság, a teher, a sok forduló miatt hamar tönkrementek. A vasárnapi üzemszünet legnagyobb része síncserésben telt el. 1931-ben pl. 17 ezer yard sínt kellett kicserélni. Keményebb acélfajták alkalmazásával sikerült 1936-ban ezt a mennyiséget 3120 yardra leszorítani, azaz az 1931-i mennyiségnek a 18 százalékára.

A hajtóerőt két londoni elektromostelep szolgáltatja. A villamosenergia, amelyet a postavasút 1 fő- és 2 mellékállomása közvetít, háromfázisú 60000 voltos váltóáram. Ez áramot transzformátorok a motorok számára 440 voltos alakítják át. A motorhajtáson kívül ez a 440 voltos áram a világítást és a lifteket is ellátja. A különleges szerkezetű elektromotorok az áramhasználatban nagy megtakarítást érnek el. 1932-ben az 1 mérföldre számított fogyasztás 121 kilowattóra volt, 1936-ban már csak 1188 kilowattóra. Az összes villamosenergia-fogyasztás évi átlagban 3,2 millió egység.

Körülbelül 90 kocsis volt állandó forgalomban. Évi átlagos összteljesítményük 1,2 millió mérföld. A kocsik számát a londoni posta emelkedő forgalma miatt állandóan szaporítani kellett. Ma már naponta 150 kocsis van forgalomban, ezenkívül 50 mozdony.

Az állomások körzetébe tartozó vonalrendszer megvilágított diagrammja előtt állandóan egy szakember ül, aki a diagramm alapján szem előtt tartja a körzetben levő vonatok tartózkodási helyét és sebességét. A vonatok ezeket az adatokat ugyanis egy távirórendszerrel kombinált automata-készülék segítségével állandóan közlik az állomások ellenőrző táblával. A táblán levő kapcsolók segítségével az állomásellenőr a vonat sebességét csökkentheti, azt megállíthatja és újra megindíthatja.

Ha az ellenőrzőtábla helyiségében tűz ütne ki, az egész szerkezetet egy kézmozdulattal át lehet kapcsolni egy másik ellenőrzőszerkezet áramkörébe. Ez nagyon jó szolgáltatást tett pl. 1935-ben, amikor éppen a karácsonyi nagy forgalom alatt a liverpool—streeti állomáson tűz ütött ki.

A tehernek az állomási rakodóhelyekre való szállítást elektromos felvonók végzik, mellettük csőposta-hálózat is van a kisebb csomagok szállítására. A nagy állomásokon a csomagoknak a földalatti állomásokra nagy juttatásához fölhasználják a sebességi erőt is, a csomagokat csatornákon keresztül csuszátják le az alsó rakodóállomási gyűjtőbe. A liftek és szállító csatornák összes szállítási távolsága 1300 yard és 850 tonna terhet képesek óránként szállítani.

A szellőzést nagy szívóventillátorok látják el, más

ventillátorok pedig friss levegőt szolgáltatnak. A földalatti állomásokat és az alagutakat a vasárnapi munkaszüneti napon hatalmas elektromos porszívókkal tisztítják.

*

Az óriási méretű londoni közlekedés persze sok balesettel jár a föld fölött, ámbar aranylag kevesebb bajt okoz, mint számos kisvárosban. Hore-Belisha közlekedési miniszter korábban egyszerű intézkedést tett: sárgagömbű oszlopokat állítottatott föl és kimondta, hogy ahol az a gömb van, ott a sofőrnek kell vigyázni és ha ott baj esik, mindig a sofőrt vonják felelősségre, hacsak gonosz szándék nem nyilvánul meg a gyalogjáró részéről. A sárga gömb rendszerre már 35%-kal csökkentették a baleseti számokat.

Egy vendéglős lábát törte a Hyde Park Corner-nél. Hosszú és igen alapos vizsgálat kiderítette, hogy nem ő tehetett róla. A vállalatot, amelynek üzleti gépkocsiját az elnökigazgató neje hajtotta, négyezer font kártérítésre ítélték. Angliában semmi nem tiszteltebb, mint a személyi szabadság és a polgár épsége.

De ezután jött az ügy érdekesebb része. A bíróság megállapította, hogy a vendéglős hosszú ideig nem képes járni s az orvosok szerint később is alkalmasint csak két bottal, lassan járhat és hamar kifárad a gépszervezetű cipőben. Ezért elrendelte:

1. A vendéglős öt évig semmiféle adót ne fizessen és ha állapota nem javul, a kedvezmény további öt évre kiterjed. (Ez Londonban nem csekélység; hiszen az adó 25%-ig fölmege.)

2. A Hyde Parkban díjtalanul, bérletetés nélkül kap vendéglői helyiséget.

3. A gázoló auto említett vállalatla kézhajtású, új találmányú székes kocsit tartozik csináltatni a vendéglősnek és olyanl akár élete végéig ellátni, ha szükség lesz rá.

Tábori Kornél.

BAKONYI LAJOSCHROMOZÓ, FÉMCSISZOLÓ ÉS NIKKEZŐ ÜZEME
BUDAPEST, VIII., SZIGETVÁRI U. 25/a. TEL.: 156-620**JÁTSSZUNK****PIATNIK-****KÁRTYÁVAL****PAPIRKERESKEDÉS**szállodai és vendéglői
irodászerek, nyomtatványok

RÉGI POSTA—U. 42. (Váci u. saok) TELEFON: 18-70-79

MATTONI FÉLÉ
GIÉSSHÜBLI
„GIÉSS”

Mirőssége,
kellőmes iz a,
világhírű!

MATTONI FÉLÉ
GIÉSSHÜBLI
„GIÉSS”

Két kamarai jelentés.

I.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara „Kereskedelmünk és iparunk az 1937. évben” címmel adta közre a mult esztendőről szóló jelentését, amely zömmel is magas színvonalú, adatokban és szempontokban gazdag, komoly tudományos értékű munka. A magyar gazdasági életéről és annak egyes ágairól nyújtott szakszerű, pontos, minden részletre kiterjedő ismereteseken felül tárgyilagos kritikával kíséri a gazdasági jellegű eseményeket és kormányintézkedéseket. Nem csupán a fejlődésről számol be, hanem számontartja, azt említi meg a megvalósításra még nem került, vagy elhanyagolt feladatokat is.

A jelentés két részből: egy általános és különös részből áll. Az előbbinek bevezető fejezete a világpiaci és a belső konjunktúra alakulását, a magyar mezőgazdaság helyzetét, valamint a kormány gazdaságpolitikai irányításának rendszerét vizsgálja. Azután államháztartásunk helyzetéről (az 1936—37. költségvetési évben), a kamara eredményes adó- és pénzügy-politikai munkásságáról, a magyar pénz-, hitel-, tőzsde- és biztosítási ügyről, az ipari és kereskedelmi termelésről, forgalomról, fogyasztásról és áralakulásról, a kézművesség helyzetéről, külkereskedelmünk és közlekedésünk fejlődéséről, továbbá az ipari és kereskedelmi alkalmazottak szociális viszonyairól, a mestervizsga bevezetésének jelentőségéről és szakoktatási intézményeinkről nyerünk dús statisztikai anyaggal fölszerelt, értekes tájékoztatást.

A különös rész a mezőgazdaság és ipar egyes ágainak termelési és értékesítési viszonyait, behozatalt, és kivittelt statisztikáját ismerteti alapos, részletes, könnyen áttekinthető előadásban (Kár, hogy az idegenforgalmat tárgyaló rövid fejezet csak fővárosi viszonylatban foglalkozik a kérdéssel, a vendéglátóiparokról pedig csupán 2—3 sorban emlékezik meg).

Az ipartestületek helyzetét és tevékenységét tárgyaló, összefoglaló statisztikával ellátott utolsó fejezet külön említést érdemel.

II.

A győri kamara jelentése bevezetőben az általános gazdasági helyzetről test világos képet, többiben is remutavita arra az agasztó jelenségre, hogy a vidék gazdasági élete nem tart lépést a fővárossal. Ez a megállapítás — a jelentés szerint — elsősorban a kereskedelmi és gyáripari tevékenységre vonatkozik, igen jellemzően mutatkozik azonban a vidék gazdasági életének háttérbeszorulása az építkezések atakulásánál is. Hangsúlyozza a jelentés, hogy az államilag irányított gazdaságkodás szükségképpen centralizációra vezet és így hátrányos a vidék gazdasági helyzetére.

A győri kamarakerülethez tartozó vármegyék: Győr-Ménfőcsanak, Komárom-Esztergom és Veszprém megyék mezőgazdaságának, gyáriparának és bányászatainak termelési és értékesítési viszonyairól értekes adatokat nyernék a jelentésből. Ez annál inkább figyelemreméltó, mert Győr Budapest után az ország legjelentékenyebb gyáripari városa, de ezenkívül is szá-

mos jelentős nagyipari üzem van a kamara területén. A MAK hatalmas bányavállalata, továbbá a dorogi és tokodi széntányók és a tokodi üveggyár egészen nyugateurópai jellegű zánt gyáripari területek. Részletesebben beszámolt a jelentés a terület kereskedelmi és hiteléletéről, a kézművisség slyos helyzetéről, ismereti az ipartestületek forgalmi adatait és tevékenységét, valamint Győr, Esztergom, Veszprém, Siófok, Balatonalmádi és Tatatóváros idegenforgalmának eredményeit és a jelentősebb idegenforgalmi eseményeket.

A tudományos színvonalú, kitünő áttekinthet nyújtó beszámoló utolsó része a kamara mult esztendői törvényelőkészítő, adó- és illetékügyi, közlekedéstejesztési és hitelvidelmi munkásságával, továbbá a kereskedelmi és ipari szakotatás és ’ovábbképzés kamarakerületi eredményeivel foglalkozik.

Az idegenforgalom nemzetgazdasági jelentősége.

A new-yorki Midland Bank június havi jelentésében figyelemreméltó áttekinthet nyújt az idegenforgalom gazdasági jelentőségéről, a Népszövetség statisztikai kimutatásai alapján érdekes összehasonlításokat téve az egyes országok között. Amint a jelentés hangsúlyozza, az idegenforgalom jelentőségét az államok közötti gazdasági kapcsolatokra világosan mutatja az a tény, hogy az 1929. évi nemzetközi turista-forgalomban elköltött összegek 5 százalékkal meghaladják a behozott kereskedelmi áruk értékének összegét. Azóta bekövetkezett behozatali csökkenések folytán az idegenforgalmi részesedés az importban bizonyára még sokkal jelentékenyebb.

Az általános számokból azonban nem láthatjuk tisztán az idegenforgalom jelentőségét olyan államokra nézve, amelyek gazdasági rendszere kisebb-nagyobb mértékben az idegenforgalom nyugszik. Az egyes államok idegenforgalmi bevételeinek egybevetése igen nehéz feladat, mert számos országnak egyáltalában nincsen megfelelő statisztikája. Az alanti összeállítás több állam idegenforgalmi mérlegét ismerteti, a könnyebb összehasonlíthatóság kedvéért „Régi aranydólar”-ra átszámított értékegységekben.

Az idegenforgalmi mérlegek egyenlege millió dollárban:

	1929	1932	1934	1936
Franciaország	333	98	98	33
Olaszország	111	50	—	—
Németország	29	211	49	—
Belgium	29	—	—	13
Hollandia	—	9	12	13
Anglia	—	7	3	9
Egyesült Államok	685	375	146	220

Alapos számítások szerint az idegenforgalmi jellegű kiadások 1929 és 1932 között felénnyire csökken-

Csopaki bor

1935. évjáratú száraz, palackozott 1936. évjáratú édeskes, minden mennyiségben kapható: **Stefanovszky Jenő szőlőbirtokosnál, Lovas, u. p. és vasútállomás Alsóúrs, Zala m.**

Mielőtt tükörszükségletét beszerezné, vagy üvegezési munkálatait kiadná, saját érdekében kérjen árajánlatot

Tükör- és üvegezhatal

Budapest, VIII., Népszínház ucca 33. Telefonszám: 338-613
Használt belgaitükörök nagy választékban

tek. Az ezutáni esztendőkből bizonyos javulás mutatkozik, ami — tekintetbe véve a világválság előtti időkkel szemben most fonnállo gazdasági nehézségek, valamint a politikai bizonytalanság tényezőit — igen fígyelemreméltó jelenség.

A fenti táblázatból kiténik, hogy az egyes államok idegentorgalmi mérlege erősen különböző képet nyújt. Franciaországban a tiszta bevételek jelentős csökkenése valutáris okokra vezethető vissza. Az 1936 őszén bekövetkezett frank-leértékelés 1937-ben már éreztette kedvező hatását és a párisi vilákiállítás vonzóerejével együtt lényeges javulást idézett elő a francia idegentorgalmi mérlegben.

Svájra vonatkozólag is megállapítja a jelentés, hogy a frank-leértékelés óta természetszerű idegentorgalmi emelkedés állott elő, amit a szállodai ágyak foglaltsági arányszámának jelentős nagyobodása jellemzően tanúsít. Svájci idegentorgalmi mérleget rontja azonban a társasutazások elszaporodása, mert azok résztvevői rendszerint kevesebbet költenek, mint az egyéni utasok.

Ami Olaszországot illeti, a tiszta bevételek összege az 1932 után való években tovább csökkent; a múlt évben már a leértékelés és bizonyos pénzügyi kedvezmények hatásaképpen itt is javult a helyzet. Az egyes évek németországi számadatait nehéz feladat egybevetni. Az utóbbi esztendőkből erősen föllendült a külföldi vendégforgalom, különösen 1936 és 1937-ben, ami a szigorú német deviza-gazdálkodás mellett mind aktívabb idegentorgalmi mérleget eredményezett. Ez a jelenség annál inkább érdekes, mert 1933-ig állandóan passzív volt a német mérleg. Az angol mérleg egyenlegei nagy forgalmi összegekből alakultak, de aránylag meglehetősen csekélyek. Az 1932. évi bevételi főlegleg nyilván a „Nyaraljunk Angliában!” propagandának eredménye, az akkor valutáris helyzetet következőképpen. A múlt évben 20 millió „régí aranydollár” volt a kiadási többlet. A koronázási ünnepek jelentékenyen növelték ugyan a bevételeket, a gazdasági viszonyok javulása és az egyre növekedő utazási kedv a külföldi kiadásokat még nagyobb mértékben szaporították.

A legnagyobb számadatokat az Egyesült Államoknál találjuk. Noha a kiadásoknak körülbelül a fele Kanadára esik, még mindig jelentős hányad jut a tengerentúli forgalomra is. 1936-ban 230 millió „új” dollárt költöttek az USA polgárai a tengerentúli utazási forgalomban, amely összegnek fele Európára esik. Az amerikai fizetési mérlegben is jelentős helyet foglalnak el ezek a kiadások: 1936-ban egyhated részét tették ki az áruka, szolgáltatásokra, kamatokra stb. fordított összes kiadásoknak. A bevételek persze jóval csekélyebbek voltak.

Az utazási forgalom annak a számos csatornának egyikét jelenti, amelyen át az Egyesült Államok az európai országok csaknem mindegyikének gazdasági helyzetére hatással van. Ha a világpolitikai irányzat békésebb és a gazdasági helyzet biztosabb lenne, akkor az idegentorgalom a nemzetközi gazdasági életnek egyre jelentősebb tényezőjévé válnék.

A középkori budai vendéglátóipar.

Írták: **Bevilaqua-Borsody Béla dr.** és **Mazsary Béla dr.**

Az úgynevezett Budai Jogkönyvet, helyesebben jogszokáskönyvet a magyar vendégfogadottság és illalmérés, vagyis a vendéglátóipar történetének szempontjából először Ballai Károly dolgozta fel „Magyar korszak és fogadók a XIII—XVIII. században” című 1927-ben megjelent úttörő munkájában.

Alábbiakban közléseit bizonyos magyarázatokkal pótoljuk. A szóbanlevő jogkönyv az ezerháromszáz és ezemezőszáz évekre, vagyis Robert Károly, Nagy Lajos, Mária és Zsigmond királyaink idejére vonatkozik. Rendkívül értékes adatai magukban foglalják az egész régi Buda polgári életét. Gadgadók a város akkori vendéglátására, bor- és sernemésére vonatkozó adatai is, melyek az akkor európai naghatalom szerepét játszó magyar királyság egyik legnagyobb és leggazdagabb királyi városok életébe engednek bepillantást.

A városi Szokáskönyv 72. paragrafusa az idegenből jött és a budai vásárokat idején Budán megszálló kereskedőemberek jogairól és herbergjeiről, vagyis szálláshelyeiről szól. A paragrafus megmondja, hogy az ilyen alkalmilag és ideiglenesen megszálló, idegen városból jövő, Budán idegen kereskedő nem hozhat be magával Budaváros kapuin semminemű élelmiszert. Ilyesmit nincs joga vásárolni sem, de még csak házali élelmiszerrástul is sem vásárolhat élelmiszert, miközben az ő alkalmilag bérelt boltoshelyén tartózkodik. Lakására betérő élelmiszerrástulát sem vásárolhat semmit, mert csakis annál a budai városi polgárnál étkezhet és csakis attól vásárolhat, akinél szálláson van, vagyis annál, akihez őt megszálló vendégül a Városi Tanács beutalta. Az az idegen kereskedő, aki ez ellen cselekszik, tíz márkával bírságotlaltik meg. Ennek egyharmada a budai városbíróé, kétharmada pedig a város kincsesládájáé.

A paragrafus jól mutatja azt az általános magyarországi szokást, mely szerint az utasembert mint „fizető vendéget” szállásolta el a városi tanács. Erre nézve országiszerte az volt a szokás, hogy minden utast a maga társadalmi osztályának, céhének, mesterségének, rendjének, rangjának megfelelő polgárhoz utaltak be. Selyemtakácsot selyemtakácsnál, lánc-kovácsot lánckovácsnál, papot papnál szállásolaltak el.

A paragrafus helyi, budai fogyasztásra sorfítja az utasembert, aki tehát Róbert Károly, Nagy Lajos, Mária és Zsigmond királyaink idejében, az 1310-es és

SCHILLINGER MIKSA
hűshűtőlegességek

Főkellő szállodák, vendéglők
szállítójá

BUDAPEST,

VII., Király-u. 15. Tel.: 1-428-66.

1430-as évek között nem hozhatott magával szekerén otthoni sonkát, kenyeret, pogácsát, bort, illet nem is vásárolhatott másnál, csakis szállásadó gazdjánál.

Nincsen új a nap alatt, tehát a mai „fízető vendég” sem valami új jelenség, mert ime, itt van az öt-hatszáz évvel ezelőtti budai „fízető vendég”.

A 179. paragrafus az italt lajtoló lajtosokról szól. Ezeknek régi német neve „Leitgeb”, vagyis olyan italmérő, aki a magatermelte bort, magafőzte sert, magaégette égettort, avagy a város pincéjének itálát méri ki. Ez a lajtoló nem hivatásos csapszékés, avagy kocsmáros, hanem olyan polgár, aki tényleges polgári kenyérkereső foglalkozása mellé korszerű szabad keresetű, vagyis mint régen nevezték, „Aranyos szabadság”-ként, italt mér és ételt is ad. Ez a szokás még az 1700-as években, Mária Terézia királyasszony idejében is élt Budán, amikor lakatosmesterek, csizmadiamesterek is „lajtoltak”.

Igen érdekes, amit ezekről a lajtolókról mond a paragrafus. Minden lajtolónak legyen söntésállól, asztaláló legénye, de ételhordó legénye is, legyen mindenféle asztali némuje és evőeszköze és pedig vasból, illetőleg bádognál való, fából való, cserépből és üvegből való holmija, amivel az embereket kiszolgálják. A kiszolgálásért minden kimért akó ital után egy kupányi ital, illetőleg annak ára az övök, vagyis a bizományban átvett italból — a városból, vagy a másokéiból — akónként ennyivel nem tartoznak elszámolni.

Érdekes a berendezésre vonatkozó rendelkezés, mely pontosan mutatja, hogy akkor, amikor egész Európában mindenütt mindenki magával hordta az övön lógó tokban, vagy a csizmaszárbán az evőeszközt, akkor Budán a lajtoló tartozott kést, kanalat, bádognyért, fatányért, fakupát, cseréptányért, cserépkörst, sőt üvegpoharat is tartani, ami nagy ritkaság lévén, a szóbanlevő adat olyan rendkívül magasfokú budai vendéglátóipari fejlettséget mutat, amire büszke lehet a mai vendéglátóipar.

A 209. paragrafus a délvideki borokról szól. Régi magyar városaink régi városi tanácsi határozatai országszerte sorozatosan szólnak ezekről a borokról fel egészen az 1600-as évekig. E borok alatt úgynevezett „latinus” borokat kell érteni (Welsch Wein, Walisch Wein, „olasz bor”), vagyis görög, azaz ciprusi borokat, édes Malvádiát, spanyol-portugál Oporto-t és Sherry-t, olasz Chianti-t és Monte-ferrato-t, Velencéhez tartozó dalmata borokat, általában nehéz és édes aszúborokat. Ezekkel főleg örmény, görög, lombardiai olasz, svájci Tessin-vidéki olasz, tiroli olasz és flandriai francia, azaz belga vándorkereskedők kereskedtek. Az erdélyi városok határozatai tessini és belga vándor-borkereskedőkről szólnak. A budai Szokáskönyv a budai bor védelmére tiltja az ilyen délvideki borral való kereskedést, illetőleg az ilyen csapolását, azt csakis budai polgárnak engedve meg.

A 210. paragrafus mindennemű idegen termelésű

* Beviláqua-Borsody Béla: A magyar serfőzés története. II. k. Budapest, 1931.

NAGY IGNÁC pincefelszerelési cikkek raktára
BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRÜT 9.

Ajánlja dűsan felszerelt raktárát, u. m.: borszivattyúk, szőlőszemek talalkok, parafedugók, címkek stb. T. I-415-15.

bort kiltit Budáról. Tilos az ilyennek mérése a mai Tabán helyén volt Kelenvölgyén, vagyis Kispesten, a Szentháromságra nevű külvárosban, Obudán és a mai Angyalföld területén volt Újbécsen is. Tilos volt az idegen bor előre való összekufarólása is.

A 211. paragrafus a budakörnyéki Szentháromságtalván birtokos Szent János lovagok, vagyis a Keresztesurak ispotályának bormérő jogairól intézkedik. A Jánoslovagok egész Európában ispotályokat tartottak fenn. Ezeknek latin neve Hospicium, olaszosan Ospedale, régies francián Hópital Hostellerie és Hótelierie, amiből a magyar Ispita, Ispotály és a máig élő Hótel szó lett. Ispotály: ez azonban nem kórház a szó mai értelmében és a Hotel sem vendégfogadó a szó régi értelmében, hanem magánház és palota is.

A budai ispotályos keresztesurak a Király úr előtt költött szerződésben kötelezték magukat, hogy szállóvendégeket befogadó ispotályuk söntésében semmi-nemű idegen bort nem fognak csapolni.

A 212. paragrafus tiltja a zöld hitelt, vagyis a mustra, illetőleg a még tőkén álló szőlőből szüretelőndő mustból leendő borra való előzetes kölcsönadást. Ez a boruzsoratörvény őse. A paragrafus elrendeli, hogy ha valaki ilyen tiltott hitelügyletből származó bort akarna szüret után behozni a városkapukon, azt a bort kobozzák el a városi borbírók és a hordók fenekéit beszakítva öntsék ki a bort.

A 213. paragrafus a serfőzésről szól. A serfőzés a tűzveszedelem miatt csak a városfalakon kívül van megengedve. A sermérést mindenki gyakorolhatja, sert is főzhet mindenki, de sorosan, hetenként és utcánként váltogatva, amint ezt részletesen olvashatjuk „A magyar serfőzés története” című mű második kötetében, Buda városának középkori seres törtérijában.

Mindaz szízenen mutatja a középkori Buda életét. Az emberek akkor is ettek, ittak, utaztak, a mai Vérmezőn csak oly nemzetközi vásár zajlott le, mint ma a pesti tavaszi árumintavásáron. Számtalan idegen lepte el Budát, ám győzték őket elszállásolni, ettek, ittak, üvegpohárral koccintottak és Buda város polgárainak erszenyeibe jeles idegenforgalmi jövedelmet hajtottak.

Abrosz és vászonárú GYÁRI LERAKATA

BLAU JENŐ

BUDAPEST, GRÓF TISZA ISTVÁN UCCA 11. TELEFON: 180-643

Kívánatra utazómat úgy helyben, mint vidékre veteikényszer nélkül elküldöm.

**FRANÇOIS
PEZSGŐ**

**Crémant Rosé
Transylvania sec**

December 31-ig változatlan a borraivalós alkalmazottak kereseti adóáttalánya.

A borraivalós alkalmazottak kereseti-, külön- és rokkantellátási adója 1938. évi december 31-ig még tovább is az alábbi — jelenleg is fennálló — osztályba sorozás alapján fizethető:

ALKALMAZOTT MINŐSÉGE	I/A osztály			I/B osztály			II/A osztály			II/B osztály			III. osztály			IV. osztály		
	Adóalap	Keresetialdó	Rokkantaldó	Adóalap	Keresetialdó	Rokkantaldó	Adóalap	Keresetialdó	Rokkantaldó	Adóalap	Keresetialdó	Rokkantaldó	Adóalap	Keresetialdó	Rokkantaldó	Adóalap	Keresetialdó	Rokkantaldó
	pengő			pengő			pengő			pengő			pengő			pengő		
Főpincér, főportás . . .	110.—	175.—	04.	80.—	1.—	04.	64.—	70.—	04.	62.—	50.—	04.	44.—	30.—	04.	30.—	15.—	04.
Fizető, portás, étel-hordó, szobapincér . . .	45.—	30.—	04.	40.—	25.—	04.	36.—	25.—	04.	32.—	20.—	04.	28.—	15.—	04.	21.—	10.—	04.
Borász, felszabadult portásfiú	36.—	25.—	04.	30.—	15.—	04.	26.—	15.—	04.	25.—	10.—	04.	25.—	10.—	04.	25.—	10.—	04.
Szobaleány, szobaasszony, liftkezelő, kenyeres, trafikos	32.—	20.—	04.	26.—	15.—	04.	24.—	10.—	04.	21.—	10.—	04.	21.—	10.—	04.	21.—	10.—	04.

A fix-fizetéssel bíró alkalmazottak (pl. szakácsok stb.) kereseti adóáttalóját a fizetés és az OTI által megállapított ellátási díj összege adja.

A szállodák osztályozását illetőleg a polgármesteri ügyrendelkezett:

I/A. osztályba tartoznak: a Dunapalota, Hungária és Szent Gellért-szálloda, valamint vendéglőhelyiségeik.

I/B. osztályba tartoznak: a Dunapalota, Hungária és Szent Gellért-szállodák polgári vendéglőhelyiségei, az Astória, Palatinus, Bristol, Carlton, Pannonia, Royal, Vadászkiút, Lukácsfürdő-szállodák és vendéglőhelyiségeik, továbbá a Debrecen, Royal-kávéház és étterem ft. éttermei, Sárossy Kapeller Oszkár „Kakuk” éttermei (Atilla ucca) és a Renaissance kft. éttermei.

II/A. osztályba tartoznak: a Metropoli, Központi, Park, Palace, Bellevue, Erzsébet királyné szállodák.

II/B. osztályba tartoznak: a Thália, Margareta, Brittonia, Imperial, Continental-szállodák.

III. osztályba tartoznak: az Atlantic, Fiume, Merano,

Lloyd, Wien, István király, Esplanade, Orient, Császár-fürdő, Svábhegyi és Westend szállodák.

IV. osztályba tartoznak: az ezeknél kisebb és névleg fel nem sorolt szállodák.

A vendéglők közül azok, amelyekben 40-nél több alkalmazott van, az I/B. osztályba, amelyekben az alkalmazottak száma 30—40-ig terjed, a II/A. osztályba, amelyekben számuk 20—30-ig terjed, a II/B. osztályba, amelyekben számuk 10—20-ig terjed, a III. osztályba, amelyekben 10-nél kevesebb az alkalmazottak száma, a V. osztályba tartoznak.

A főnti megállapítás szerint, aki a kerületi adószámviteli osztálynál azonnal jelenti alkalmazottai számát és minőségét, a személyzet kereseti adóját átálányozva fizetheti. Az átálányozást kérő „Bejelentés és törzslap” az illetékes kerületi előjáróságnál kapható. Az átálányozás előnye, hogy nem kell az alkalmazottakról havonta két példányban u. n. „illetményjegyzéket” kiállítani, ami sok munka és költség.

Aki nem átálányban fizet, az két példányban kiállított illetményjegyzék alapján tartozik fizetni.

Az egyszerű vagyonváltás.

A BUDAPESTI KÖZLÖNY július 21-i száma közli az 1938. évi XX. tc. végrehajtási rendeletét a beruházási hozzájárulásról. Beruházási hozzájárulást kell fizetniök:

1. akik vagyonadót fizetnek és vagyonuk az 50.000 pengőt meghaladja;

2. akik vagyonadót nem kötelesek fizetni, de vagyonuk az 50.000 pengőt meghaladja és végül

3. a tulsártali adó alá eső vállalatok vagyonuk nagyságára való tekintet nélkül.

A fizetési kötelezettségre nézve az a döntő, hogy 1938. február 28-án a vagyon értéke meghaladja-e az 50.000 pengőt, illetve a vállalat fennállt-e ebben az időpontban.

A rendelet szerint vételezni kell az 50.000 pengős vagyoni mindazoknak, akiknek az 1934. évi általános kereseti adóáttalója az 5000 pengőt meghaladja.

DUBOVETZ EMIL
hűskülönlegességei

Előkelő szállodák, vendéglők,
intézetek, szanatoriumok és
menzák szállítója

BUDAPEST.

V., Ltpót körút 17. Telefon: 1-263-08.

Pincért csak a Genflektől (Telefon: 1-393-62) és a Nemzeti Munkaközponttól (Telefon: 1-327-89) rendeljünk!

LIFT Freissler Antal

BUDAPEST, VI., HORN EDE UCCA 4. SZÁM

Alapítva: 1896-ban
Felvonó- és Gépgyár Rt.12.000 felvonó
működésbenMindennemű személy- és teherfelvonók, személy- és
teherpaternosterek, felüigelet, karbantartás, javítás

A vagyon értékelése.

Az ingatlanvagyonot a bevallásban csak meg kell nevezni, értékét nem kell bevallani. Ezt az adóhatóság hivatalból számítja ki.

Az áruraktár értékének kiszámításához meg kell csinálni a február 28-ig leltárt. A rendelet nem intézkedik arról, hogy ezt a leltárt hogyan kell felvenni. Legcélsezerűbb az 1938. évi január 1-ig leltárból kiindulni, a február 28-ig történt beszerzéseket hozzáadni és a felhasználást, illetve eladott árumennyiséget levonni.

A rendelet szerint a készrút árumeneként külön-külön kell leltárni az áru egységárával és összárúval együtt.

Külön név és összeg szerint kell megnevezni az iparos követeléseit és tartozásait. Belekerül a leltárba a berendezés értéke és az iparos egyéb főkegyona is (bankbetét, érték-papír stb.).

A többi vagyontárgyak közül csak az ékszereket és egyéb drágaságokat kell bevallani. A lakberendezési tárgyak közül azok tartoznak a vagyon fogalma alá, amelyek az üzleti árusításnak is részét képezik.

Az említett vagyontárgyakat olyan áron kell értékelni, amelyet az bármelyik harmadik személy részére megér.

A bevallás időpontja.

Akinek beruházási hozzájárulást kell fizetnie, köteles 1938 július 31-ig a székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgatóságnál az előírt mintának megfelelő „Bevallási Iven” részletes és szám-szerű bevallást tenni. Ez a nyomtatvány a kerületi adófelügyelőségeknél szerezhető be.

A bevallás késedelemes benyújtása esetén a válság 100 százalékát kell büntetésképpen fizetni.

Amnesztia.

Akik olyan vagyontárgyakat is bevallanak, amelyek régebbi bevallásaikban nem szerepelnek — közegegyemben részesülnek. Kötelesek azonban az adófelügyelőséghez pótbevallást intézni és kérni az 1938. évi kiveteit vagyonadóalapjuk felmérését arra az összegre, amelyet a beruházási hozzájárulás bevallásában feltüntetett.

A fizetés időpontja.

A hozzájárulás összegéről a pénzügyigazgatóság 1938. évi szeptember 15-ig fizetési meghagyást bocsát ki és az abban feltüntetett összeg egyhuzad részét már 1938 október 1-én meg kell fizetni. A többi tizenkilenc részlet minden január, április, július és október első napján esedékes.

Jogorvoslatok.

A fizetési meghagyás ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt a fővárosban megalakult döntőbizottsághoz lehet fellebbezni. Másodfokú fellebbezésnek lehet helye ugyancsak 15

napon belül a Budapesten szervezett Országos Döntőbizottsághoz. Ennek döntése megtámadhatatlan.

Büntető rendelkezések.

Ha a vagyontárgyak értékének bevallása e jogszabályokban foglaltaktól eltérően alacsonyabban történik, az állam a vagyontárgyat e bevallott értékben a fizetési meghagyás kézbesítésétől számított egy éven belül megválthatja.

A törvény határozmányainak megszegőire, illetőleg az adó-eltérő köteleseire súlyos büntetés van előírva.

Ipartestületek beruházási hozzájárulása.

Az 1938. évi XX. tc. alapján a kézművesiparosok törvényes szerveinek is meg kell fizetniük a beruházási hozzájárulást.

Az Ipartestületek Országos Központja felterjesztést intézett a pénzügyminiszterhez, hogy — a köz szolgáltatásban álló — ipartestületi vagyon mentesítve legyen az egyszerű vagyonválság fizetése alól. Döntés mindezeideig nem történt.

Érdemes ipari munkások jutalmazása.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara értesítése szerint az iparügyi miniszter a kamara területén olyan ipari munkások közt, akik legfeljebb 25 éve szolgálnak megszakítás nélkül egy munkaadónál, 50-ik életévüket betöltötték és eddig még miniszteri elismelésben, vagy jutalomban nem részesültek, a kamara útján negyven darab 100 pengős jutalmat oszt szét. A kintutettek elismerő oklevellet is kapnak. A pályázat határideje 1938 július 30. A részletes pályázati feltevések, amelyeknek pontos betartásához a miniszter úr föltétlenül ragaszkodik, megkaphatók a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamrában (Budapest, V, Szemere ucca 6. szám).

Rögtöni felmondási ok, ha a segéd — akár rövid időre is — elhagyja munkahelyét.

A KÖZPONTI JÁRÁSBÍRÓSÁG, mint munkaügyi bíróság 400.769/1938. szám alatti figyelemreméltó ítéletet hozott.

A perben egy iparossgöd kötheti fölmondási időre járó fizetés megtérítését kérte azért, mert a gazdája rögtöni hatálylyal elbocsátotta azért, mert az üzleti órák alatt munkahelyéről rövid időre eltávozott.

Az alperes üzletlétalajoson ezzel szemben azzal érvelt, hogy teljesen közömbös, mennyi időt töltött el a segéd munkahelyétől távol a rendes munkaidő alatt, mert irányadó szempont az, hogy az alkalmazottnak a főnök tilalma esetén nincs joga elhagyni munkahelyét a legrovidebb időre sem.

A munkaügyi bíróság az alperes üzletlétalajoson álláspontját tette magáévá és elutasította a keresetet és az indokolásában megállapította, hogy az alkalmazott ellenszegült főnöke utasításainak és ezekből közömbös, mennyi időre hagyta el munkahelyét.

Vegyeszékhelyen, centrumban, vármegyei központjával szemben
sörözőnek büffének
igen alkalmas helyiség, kerttel, kiülőkkel egyező feltételek mellett **kiadó**. Örjási lehetőség! — Bővebbet: Szűsz, Budapest, XI, Csöka ucca 15. szám. Telefon: 259—491.

„HYDROXYGEN“

terfőtelenítőlég fertőtlenít, tisztít,
szagtalanít, rovaroktól mentesít.

December 31-ig változatlan a borraivalós alkalmazottak kereseti adóáltalánya.

A borraivalós alkalmazottak kereseti-, külön- és rokkantellátási adója 1938. évi december 31-ig még tovább is az alábbi — jelenleg is fennálló — osztály-besorozás alapján fizethető:

ALKALMAZOTT MINŐSÉGE	I/A osztály			I/B osztály			II/A osztály			II/B osztály			III. osztály			IV. osztály		
	Adóalap	Keresetialó	Rokkantadó	Adóalap	Keresetialó	Rokkantadó	Adóalap	Keresetialó	Rokkantadó	Adóalap	Keresetialó	Rokkantadó	Adóalap	Keresetialó	Rokkantadó	Adóalap	Keresetialó	Rokkantadó
	pengő			pengő			pengő			pengő			pengő			pengő		
Főpincér, főportás . . .	110.—	175.—	04.—	80.—	1.—	04.—	64.—	—/0	04.—	52.—	50.—	04.—	44.—	—/30	04.—	30.—	—/15	04.—
Fizető, portás, étel- hordó, szobapincér . .	45.—	—/30	04.—	40.—	—/25	04.—	36.—	—/25	04.—	32.—	—/20	04.—	28.—	—/15	04.—	21.—	—/10	04.—
Borász, felszabadult portásfiú	36.—	—/25	04.—	30.—	—/15	04.—	26.—	—/15	04.—	25.—	—/10	04.—	25.—	—/10	04.—	25.—	—/10	04.—
Szobaleány, szobaasz- zony, liftkezelő, ke- nyeres, trafikós	32.—	—/20	04.—	26.—	—/15	04.—	24.—	—/10	04.—	21.—	—/10	04.—	21.—	—/10	04.—	21.—	—/10	04.—

A fix-fizetéssel bíró alkalmazottak (pl. szakácsok stb.) kereseti adóátlóját a fizetés és az OTI által megállapított ellátási díj összege adja.

A szállodák osztályozását illetőleg a polgármesteri rendelkezést:

I/A. osztályba tartoznak: a Dunapalota, Hungária és Szent Gellért-szálloda, valamint vendéglőhelyiségeik.

I/B. osztályba tartoznak: a Dunapalota, Hungária és Szent Gellért-szállodák polgári vendéglőhelyiségei, az Astória, Palatinus, Bristol, Carlton, Pannonia, Royal, Vadászkiút, Lukácsfürdő-szállodák és vendéglőhelyiségeik, továbbá a Debrecen, Royal-kávéház és étterem Rt. éttermei, Sárossy Kapeller Oszkár „Kakuk” éttermei (Attila ucca) és a Renaissance kft. éttermei.

II/A. osztályba tartoznak: a Metropoli, Központi, Park, Palace, Bellevue, Erzsébet királynéi szállodák.

II/B. osztályba tartoznak: a Thália, Margareta, Brittonia, Imperial, Continental-szállodák.

III. osztályba tartoznak: az Atlantic, Fiume, Merano,

Lloyd, Wien, István király, Esplanade, Orient, Császár-fürdő, Svábhegyi és Westend szállodák.

IV. osztályba tartoznak: az ezeknél kisebb és névleg fel nem sorolt szállodák.

A vendéglők közül azok, amelyekben 40-nél több alkalmazott van, az I/B. osztályba, amelyekben az alkalmazottak száma 30—40-ig terjed, a II/A. osztályba, amelyekben számuk 20—30-ig terjed, a II/B. osztályba, amelyekben számuk 10—20-ig terjed, a III. osztályba, amelyekben 10-nél kevesebb az alkalmazottak száma, a V. osztályba tartoznak.

A főnti megállapítás szerint, aki a kerületi adószámviteli osztálynál azonnal jelenti alkalmazottai számát és minőségét, a személyzet kereseti adóját átálányozva fizetheti. Az átálányozást kérő „Bejelentő és törzslap” az illetékes kerületi előljárásságnál kapható. Az átálányozás előnye, hogy nem kell az alkalmazottakról havonta két példányban ú. n. „illetményjegyzéket” kiállítani, ami sok munka és költség.

Aki nem átálányban fizet, az két példányban kiállított illetményjegyzék alapján tartozik fizetni.

Az egyszerű vagyonváltás.

A BUDAPESTI KOZLONY július 21-i száma közli az 1938. évi XX. tc. végrehajtási rendeletet a beruházási hozzájárulásról.

Beruházási hozzájárulást kell fizetniök:

1. akik vagyonadót fizetnek és vagyonuk az 50.000 pengőt meghaladja;

2. akik vagyonadót nem kötelesek fizetni, de vagyonuk az 50.000 pengőt meghaladja és végül

3. a tulsálati adó alá eső vállalatok vagyonuk nagyságára való tekintet nélkül.

A fizetési kötelezettségre nézve az a döntő, hogy 1938 február 28-án a vagyon értéke meghaladja-e az 50.000 pengőt, illetve a vállalat fennállt-e ebben az időpontban.

A rendelet szerint vételezni kell az 50.000 pengős vagyoni mindzoknál, akiknek az 1934. évi általános kereseti adóátlójára az 5000 pengőt meghaladja.

DUBOVETZ EMIL
hűskülönlegességek

Előbő szállodák, vendéglők,
intézetek, szanatoriumok és
menzák szállítója

BUDAPEST.

V., Lípót körút 17. Telefon: 1-263-08.

LIFT Freissler Antal

BUDAPEST, VI., HORN EDE UCCA 4. SZÁM

Alapítva: 1896-ban
Felvonó- és Gépgyár Rt.

12.000 felvonó
működésben

Mindenemű személy- és teherfelvonók, személy- és teherpatentosterek, felügyelet, karbantartás, javítás

A vagyon értékelése.

Az ingatlanvagyonról a bevallásban csak meg kell nevezni, értékét nem kell bevallani. Ezt az adóhatóság hivatalból számítja ki.

Az áruraktár értékének kiszámításához meg kell csinálni a február 28-i leltárt. A rendelet nem intézkedik arról, hogy ezt a leltárt hogyan kell felvenni. Legcélyszerűbb az 1938. évi január 1-i leltárból kiindulni, a február 28-ig történt beszerzéseket hozzáadni és a felhasználni, illetve eladott árumennyiséget levonni.

A rendelet szerint a készrút árumeneként külön-külön fel kell tüntetni az áru egységárával és összarával együtt.

Külön név és összeg szerint kell megnevezni az iparus követeléseit és tartozásait. Belekerül a leltárba a berendezés értéke és az iparus egyéb tőkevagyonja is (bankbetét, értékpapír stb.)

A többi vagyontárgyak közül csak az ékszereket és egyéb drágaságokat kell bevallani. A lakberendezési tárgyak közül azok tartoznak a vagyon fogalma alá, amelyek az üzleti árusításnak is részét képezik.

Az említett vagyontárgyakat olyan áron kell értékelni, amelyet az bármelyik harmadik személy részére megér.

A bevallás időpontja.

Akinek beruházási hozzájárulást kell fizetnie, köteles 1938 július 31-ig a székesfehérvári m. kir. pénzügyigazgatóságnál az előírt mintának megfelelő „Bevallási íven” részletes és számszerű bevallást tenni. Ez a nyomtatvány a kerületi adófelügyelő-segéknel szerezhető be.

A Bevallás késedelmes benyújtása esetén a válság 10 százalékat kell büntetésképpen fizetni.

Amnesztia.

Akik olyan vagyontárgyakat is bevallanak, amelyek régebbi bevallásaikban nem szerepelnek — közegegyelemben részesülnek. Kötelesek azonban az adófelügyelőséghez pótbevallást intézni és kérni az 1938. évi kivétel vagyonadójáruk telemelését arra az összegre, amelyet a beruházási hozzájárulás bevallásában feltüntetett.

A fizetés időpontja.

A hozzájárulás összegéről a pénzügyigazgatóság 1938. évi szeptember 15-ig fizetési meghagyást bocsát ki és abban felütemelt összeg egyhuzad részét már 1938 október 1-én meg kell fizetni. A többi tizenkilenc részlet minden január, április, július és október első napján esedékes.

Jogorvoslatok.

A fizetési meghagyás ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt a fővárosban megalkaú döntőbizottsághoz lehet fellebbezni. Második fellebbezésnek lehet helye ugyancsak 15

napon belül a Budapesten szervezett Országos Döntőbizottsághoz. Ennek döntése megfellebbezhetetlen.

Büntető rendelkezések.

Ha a vagyontárgyak értékének bevallása e jogszabályokban foglaltaktól eltérően alacsonyabban történik, az állam a vagyontárgyat e bevallott értékben a fizetési meghagyás kézbesítésétől számított egy éven belül megválthatja.

A törvény határozmányainak megszegőire, illetőleg az adó-eltilkítás eseteire súlyos büntetés van előírva.

Ipartestületek beruházási hozzájárulása.

Az 1938. évi XX. tc. alapján a kézművesiparosság törvényes szervezete is meg kell fizetnie a beruházási hozzájárulást.

Az Ipartestületek Országos Központja felteljesítést intézett a pénzügyminiszterhez, hogy — a köz szolgáltatásban álló — ipartestületi vagyon mentesítve legyen az egyszerű vagyonválság fizetése alól. Döntés mindezigéig nem történt.

Érdemes ipari munkások jutalmazása.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara értesítése szerint az iparügyi miniszter a kamara területén olyan ipari munkások közt, akik legalább 25 éve szolgálnak megszakítás nélkül egy munkaadónál, 50-ik életévüket betöltötték és eddig még miniszteri elismerésben, vagy jutalomban nem részesültek, a kamara útján negyven darab 10 pengós jutalmat oszt szét. A kintütemeltet elismerő oklevelét is kapnak. A pályázat határideje 1938 július 30. A részletes pályázati feltételek, amelyeknek pontos betartásához a miniszter úr föltétlenül ragaszkodik, megkaphatók a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarában (Budapest, V. Szemere ucca 6. szám).

Rögtöni felmondási ok, ha a segéd — akár rövid időre is — elhagyja munkahelyét.

A KOZPONTI JÁRÁSBÍRÓSÁG, mint munkaügyi bíróság 400.769/1938. szám alatt figyelmeztető ítéletet hozott.

A perben egy iparossegéd kétheti fölmondási időre járó fizetés megtérítését kérte azért, mert a gazdája rögtöni hatályi al elbocsátta azért, mert az üzleti órák alatt munkahelyéről rövid időre eltávozott.

Az alperes üzletlajdonos ezzel szemben azzal érvelt, hogy teljesen közömbös, mennyi időt töltött el a segéd munkahelyétől távol a rendes munkaidő alatt, mert irányadó szempont az, hogy az alkalmazottnak a főnök tilalma esetén nincs joga elhagyni munkahelyét a legrövidebb időre sem.

A munkaügyi bíróság az alperes üzletlajdonos álláspontját tette magévá és elutasította a keresetet és indoklásában megállapította, hogy az alkalmazott ellenszegült főnöke utasításainak és ezokból közömbös, mennyi időre hagyta el munkahelyét.

„HYDROXYGEN“

fertőtlenítőtűg fertőtlenít, tisztít, szagtalanít, rovaroktól mentesít.

Vegyszerekhelyen, centrumban, vármegyeházzal szemben
sörözőnek buffének

Igen alkalmas helyiség, kerttel, külvívvel egyező feltételek mellett kiadó. Örjási lehetőségl. — Bővebet: Szűsz, Budapest, XI, Csóka ucca 15. szám. Telefon: 259—491.

Gondoskodjunk arról, hogy a zenekarvezető zenésztel a MABI-ba azonnal bejelentse!

DIEZ M. bornagykereskedő

Uj cégtagok: Dietz Miklós és Bognár Gyula.
BUDAPEST, XI, HORTHY MIKLÓS ÚT 31. Tel.: 25-98-24.

Szklapincék: Budafokon, Petőfi út, Dunasor 32. szám.
Alapítva: 1890.

A kifőzőipar rendezése.

DR. ÁRKAY FERENC kereskedelemügyi miniszteri osztályfőnök folyó évi június hó 6-ára értekezletet hívott össze a kifőzőipar rendezésének megtárgyalására. Az értekezlet előadója dr. Viczián István titkár volt. Ipartestületünk részéről Malosik Ferenc elnök és Ballai Károly vezető jegyző vett részt. A tárgyaláson majdnem teljességében ipartestületünk állásfoglalása érvényesült. A beható eszmecsere után dr. Árkay Ferenc osztályfőnök ír a rendeletet rövidesen kibocsátja és ezzel rendelkezéssel a vendéglőipar ezen sebes része gyors gyógyulást fog eredményezni.

Kihálásra ítélt italmérőhelyiség.

A székelyővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság folyó évi június 30-án kelt 137.169/1. — 1938. V. főszámú átiratában arról értesítette ipartestületünket, hogy a pénzügyminiszter folyó évi június 13-án kelt 49.191/1938. XV. főszámú rendeletével a

VIII, Vay Adám ucca 8. szám alatti

üzlethelyiséget italmérés gyakorlása szempontjából tiltott helyly minősítette. Amennyiben a jövőben valaki erre a helyiségre korlátlan italmérés engedélyt kérne, a kérelmet a pénzügyigazgatóság szabályszerű tárgyalás mellőzésével végérvényesen el fogja utasítani.

Ipartestületi szakképviselők föllebbezéseinek illetékmentessége.

A m. kir. közigazgatási bíróság 17.480/1937. P. M. sz. ítélete értelmében az ipartestület szakképviselője az ipariörvényben meghatározott kihágási ügyekben általában a közérdekelt képviselő, miért is szakképviselői minőségében, de az ipartestület megbízásából is beadott föllebbezése az II. Díjj. 85. tétele 2. pontja alapján illetékmentes.

Munkabérmegállapító-biztoságok és akkordmunkások.

Az iparügyi miniszter 39.719/1938. XIII. sz. leirata szerint az órabéreket megállapító legkisebb munkabér-határozatok általában — ellenkező rendelkezés vagy külön megállapítás hiányában — az akkordmunkásokra is vonatkoznak olyan módon, hogy az utóbbiak akkordkeresetének egy órára eső hányada nem lehet kisebb, mint a megfelelő legkisebb órabér.

ZIMMER FERENC

HALKERESKEDELMI RT.

BUDAPEST

Központi teleph és iroda: IX, Gönczy Pál u. 4. Tel.: 1-854-48.
Fióküzletek: IX, Központi Vásárcsarnok. Telefon: 1-853-38.
V, Gróf Tisza István u. 10. Telefon: 1-816-79.
VII, Garay téri vásárcsarnok. Telefon: 1-304-84.

Az angol idegenforgalom májusban.

A „Home Office” hivatalos közlése szerint májusban 21.465 turista és 10.653 üzleti ügyben utazó külföldi, összesen tehát 32.118 idegen érkezett Angliába. A származási országot tekintve, az Egyesült Államokból 6.823, Németországból 3.079, Franciaországból 2.430 és Hollandiából 1.622 turista érkezett, míg az üzleti látogatók között 2.104 német, 1.903 francia, 1.412 holland és 907 amerikai volt.

A svájci idegenforgalom az 1937—38-as téli idényben.

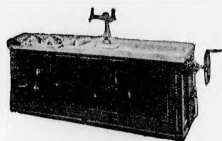
A svájci szövetségi statisztikai hivatal legutóbbi kiadványa a téli hónapok idegenforgalmi adatait ismerteti, megállapítva, hogy december óta enyhé visszacsúszó mutatók, amely márciusban érte el csúcspontját, mivel idén a hóvető áprilisra esett.

Noha az 1937 december 1-től 1938 március 31-ig előírt csökkenés: az érkezéseknél 6.000 egység és 0,8%, az eltöltött éjjeleknél mintegy 80.000 egység és 1,8%, a múlt év azonos időszakához képest, viszonylag csekély, szerkezetileg mégis nem jelentéktelen változás tapasztalható. A belső vendégek eltöltött éjjeleinek száma ugyanis 53.000-re, vagyis 3%kal emelkedett, míg a külföldiekénél 133.000-re, tehát 6%-kal csökkent az eltöltött éjszakák száma, az elvált összenemeltől tőlbatat szerint.

A vendég lakóhelye	Érkezések	Előtöltött éjjeliek		
	1936/37	1937/38	1936/37	1937/38
Belföldi	446.469	463.855	1.915.307	1.968.003
Külföldi	304.203	280.811	2.415.439	2.282.552
Összesen	750.672	744.666	4.330.746	4.250.555

A kiutazási nehézségek a német birodalmi vendégeknél több mint 1/8-os visszacsúszást idéztek elő, a francia látogatók eltöltött éjjeleinek száma 1/3-al csökkent. A főként német és francia vendégek által látogatott téli sporthelyek éppen ezért az országos állagot meghaladó veszteségeket szenvedtek, míg az inkább belföldi forgalomban részesedő kelet-svájci Alpokban, valamint a Jura-hegységben és mindenekelőtt a tulajdonképpen idegenforgalmi területeken kívül fekvő szülővároszokban erősebb volt a látogatottság, mint az elmúlt télen.

Az alább következő és az eltöltött éjjeliek hónapok szerinti viszonyait feltüntető táblázat azt mutatja, hogy a külföldi forgalom januárban, a belföldi pedig februárban volt a legerősebb.

Alapított 1865. évben. HENNEFELD R. T.

jégszekrénygyára
Budapest, VI., Ó-ucca 6. Tel.: 1-120-26
1-156-48

Szab. jégszekrények, sörkimerő készülékek, autom. elektromos hűtőszekrények és hűtőkamrák.

Cimre ügyelni: csak Ó-ucca 6.

Jégkészítési és önműködő elektromos fagyállókészítőkép konzervátorok és jégkészítők.

**Kedvező fizetési feltételek!
Árjegyzék ingyen és bérmentve.**

Hónap	Belföldiek	Külföldiek	Összesen	
	1936/37	1937/38	1936/37	1937/38
Dec.	411.867	416.218	495.601	497.269
Jan.	480.985	494.680	708.743	697.100
Febr.	503.282	536.970	695.015	639.434
Márc.	519.173	520.135	516.080	448.749
Ossz.	1.915.307	1.968.003	2.415.439	2.282.552
			4.330.746	4.250.555

A vendégek átlagos tartózkodási időtartama az elmúlt télhez képest alig változott: 5,8 napról 5,7-re csökkent. A külföldi vendégek valamivel hosszabb átlagos tartózkodási időtartama: 8,1 a múlt téli 7,9-del szemben, azzal magyarázható, hogy a rövidebb ideig tartózkodó hűsvéti vendégek az idén csak áprilisan érkeztek.

100 rendelkezésre álló ágyból — a múlt téli 29-cel szemben — idén átlagban 27 volt foglalt. A részben vagy egészen zárva tartott üzemek ágyainak figyelembevételével az átlagos foglaltsági arányszám idén 18,4%, míg tavaly 18,9% volt.

A látogatottság a nem idegenforgalmi jellegű vidékeken erősebb, mint a múlt évben. Az eltöltött éjjelek összes számában mutakozó és 80.000 egységet kitevő csökkenés úgy állt elő, hogy az idegenforgalmi területeken 107.000 éjszaka-elkevesebbet, Svájc egyéb részein pedig 27.000 éjjellel többet töltöttek a vendégek.

Külföldi munkavállalók térhódítása Angliában.

Az angol háztartási munka területének fokozatos meghódítása, főként a magyar, német és osztrák nők részéről, csupán egy része az angol munkapiac felé irányuló külföldi invázióknak. A múlt évben bevándoroltak több mint 60 százaléka háztartási szolgálatba lépett, de ezzel még nem teljes az idegen kép ebben a foglalkozási ágban. Gyakran előfordul az is, hogy nem munkavállalás céljából, hanem valamely más ürügygel Angliába érkezett külföldiek munkavállalási és tartózkodási engedélyt kérnek a Home Office-től. Tavaly 1.334 ilyen, látogatóként érkezett idegen folyamodott háztartási munkavállalási engedélyt, közte 697 eredményesen. Ezeknek beasztamiszával az Angliában 1937-ben elhelyezkedett külföldi háztartásbeli alkalmazottak száma 13.897-re emelkedett.

Ezenkívül 3.907 idegen, tanuló-alkalmazottak és mások, találattak elhelyezkedést az iparban és kereskedelemben, 607 a szállodás- és vendéglősiiparban, 769-en mint idegen nyelvtanfó és 990-en „vegyes” foglalkozások körében.

A „tanuló-alkalmazottak” fiatal külföldiek, akik az angol gazdasági életet és az üzleti módszereket tanulmányozzák, szakmai képzésüket akarják továbbfejleszteni, vagy az angol nyelvet elsajátítani; kérésüket ritkán utasítják vissza.

Hangversenyeken, színházakban és variétékban fellépő művészek és zenészek 3.519-en kaptak a múlt évben tartózkodási engedélyt, de legtöbbjük csak rövid és nem versenyképes szerződésekre jutott.

Az Angliában alkalmazásba lépett külföldiek nemzetisége

igen változatos. Az első helyen állnak az osztrákok (7.338), a németek (3.787) és a svájciak (2.858). Ezután következnek a franciák (1.666) és az amerikaiak (1.429).

A következő nagyobb csoportban 908 dán, 8,65 magyar, 798 holland, 660 csehszlovák, 610 norvég, 505 svéd és 443 olasz szerepel. A többi külföldi a legkülönbözőbb európai, afrikai, amerikai és ázsiai országokból származik.

A német idegenforgalom áprilisi adatait.

A németbirodalmi statisztikai hivatal hivatalos kimutatása szerint áprilisban 1.068 jelentősebb idegenforgalmi helyre (közte 112 osztrák helysége) összesen 1,88 millió érkezett és 5,65 millió eltöltött éjjelt számláltak össze, vagyis 27%-kal többet, mint a múlt év azonos időszakában. A német birodalom idegenforgalmának ez a hatalmas gyarapodása az osztrák tartományban eddig példa nélküli álló arányban nyilvánult meg: 1937 áprilisához viszonyítva az idegenjelentések száma 70%-kal, az eltöltött éjszakák száma 42%-kal növekedett. Az emelkedés túlnyomó részben a régi birodalom területéről származó vendégforgalom nagyarányú megnövekedésének tulajdonítható: a német birodalom egyéb részeiből Ausztriába érkezett turisták száma múlt év áprilisához képest nyolcszorosra, az eltöltött éjjelek száma pedig hatszorosra emelkedett.

Ujabb deviza-intézkedések a német-csehszlovák turista-forgalomban.

A Németországból Csehszlovákiába irányuló utazási forgalomban életpéldéltett korlátozások, amelyek értelmében az utasok személyenként és havonként legfeljebb 50 márkát vihetnek magukkal, június 1-i hatállyal megszüntette a Birodalmi Bank igazgatósága. Az új rendelkezés alapján a nem üzleti ügyekben Csehszlovákiába utazó német állampolgárok külön engedély nélkül 350 márkát igényelhetnek és köthetnek el ott-tartózkodásuk folyamán.

Az egy hónapra szóló deviza-összeg 500 márkára fölemelhető, ha valaki egészségnémet helyreállításra céljából utazik Csehszlovákiába és hiteles orvosi bizonyítvánnyal tudja igazolni, hogy külföldi utazása egészségügyi szempontból feltétlenül szükséges.

A szakács-munkaközvetítő.

A Magyar Szakácsok Köre értesíti tagjainkat, hogy a nyári szabadságolások miatt a munkaközvetítője folyó évi július hó 1-től augusztus 15-ig délelőlt 9 órától délután 2 óráig vehető igénybe. Telefon: 132-588.

Steiner és Szimper
BUDAPEST, IX, ÜLLŐI ÚT 57. SZ. TELEFON: 1-306-29
SZOBAFESTŐK, MÁZOLOK, DISZ- ÉS TEMPLOMFESTŐK

A bortermelői helyzete és kívánságai Szlovéniában.

Szlovénia bortermelői június 19-én Gornja Radgonában nagyszabású kongresszust rendeztek, amelyen részletesen meg tárgyalták a termelés fejlesztésére és a fogyasztás emelésére irányuló módosításokat és terveiket. A kongresszus egyhangúlag elfogadott határozati javaslatban követelte a bortovábbgyártásra, valamint a bortermelői helyzetére egyaránt nagymértékben ártalmas fogyasztási adóknak legalább hirtelenként egy dinárra való leszállítását, ha már a jelenlegi helyzet eltorzítást nem is teszi lehetővé. Ez a kívánság annál méltányosabb, mert hiszen a mostani magas fogyasztási adó még abból is időből származik, amikor a borárak a malák kétszeresét is meghaladták.

A bortermelőknak másik jogos követelése a szőlők új átültetése, amihez legalább 15 millió nemes venyige kellene. A termelők túlnyomó része nem képes saját erejéből a szükséges beruházási eszközöket előteremteni, mielőtt a hatósági támogatást igényelne. Evégből egy hitellejtelep kellene létesíteni, amelybe az állam, a tartomány, a városok és községek fogyasztási adóbevételeikből hat esztendőn keresztül évente 3 millió dinárt utalának be. Az ezután következő években a hozzájárulás a visszafizetések arányában fokozatosan csökkenne és csak addig tartana, míg az évi alap a visszafizetések összegéből teljesen meg nem újul. A visszafizetések a kölcsönösszrűk folyósításától számított 7 év múlva kezdődőnek és öt esztendő alatt lennének teljesítendő. A kölcsön legkedvezőbb formája a termelőkre nézve az lenne, ha a tartományi felszólalóknál kapnák a szükséges venyige-mennyiséget. Ily módon néhány év alatt Szlovénia összes szőlőt regenerálni lehetne.

A bortermelés fejlesztését hathatósan előmozdítanák továbbá a minden egyes alkalmas borvidékben felállítandó pince-szövetkezetek is s ezeknek a létesítése szintén az állam és az önkormányzatok feladata lenne.

A bortovábbgyártás növelése céljából az is követeljük a szlovén termelőktől, hogy a kormány a kereskedelmi szerződések megkötésénél mindenkor igyekezzenek nagyobb bormennyiségek elhelyezését biztosítani a külföldi országokban. Evégből a külkereskedelmi tárgyalásokba a bortermelői szervezeteknek egyik képviselőjét is bele kellene kapcsolni.

Nemzetközi közlekedési kiállítás Kölnben.

A rajnai Kölnben 1940-ben nemzetközi közlekedési kiállítást rendeznek, „Országúti, vasúti és vízi-közlekedési nemzetközi szakkiallítás, Köln, 1940” címen. A kiállítás célja a szárazföldi, a belvízi és léghajózási közlekedés szoros kapcsolatainak, valamint az egyes közlekedési eszközök fejlődésének, továbbá a gyorsaság, biztonság és kényelem terén elért eddigi eredményeknek bemutatása.

A kiállítás előnye maga a birodalmi közlekedésügyi miniszter lesz. A kiállítási épületek a Rajna partján 70–80 hektáros területet fognak elfoglalni. Kilenc nagy osztagi felállítását tervezik. Az első a közlekedés nemzetközi jelentőségét és az egyes közlekedési ágak terjedelmét fogja bemutatni. A második az országúti közlekedéssel és annak eszközeivel foglalkozik, bemutatva az utóbbi években előállított hatalmas fejlődést, egészen a mai egyszerű autó-utakig, a személy- és teherszállításra, illetőleg a magán- és a tömegforgalomra szolgáló gépkocsikat. A harmadik a helyi forgalomban használt közúti vasutakat és a nagyvárosok gyorsvasútvonalait ismerteti, a negyedik a vasúti közlekedés fejlődését és jelentőségét, a vasúti építményeket és szállítási eszközöket, valamint a különleges, mint pl. a hegyi és bányavasútvonalakat. Az ötödik osztagban a vízi közlekedés, a vízi-utak, a kikötői építmények és üzemek, a belső hajózás és hajóépítés kerülnek bemutatásra. A hatodik az egyes közlekedési eszközök együttműködésének rendkívül fontos kérdését ábrázolja. A hetedik a hírszolgálat legújabbkori fejlődését, a

nyolcadik az ember szerepét a közlekedésügyben mutatja be. Végül a kilencedik osztag az idegenforgalommal és a közlekedés szerepével a művészetben, sportban stb. foglalkozik.

Az észti idegenforgalom.

Észtország külföldi vendégforgalma még meglehetősen szerény méretű és főként csak a szomszédos államokra, elsősorban Svéd- és Finnországra szorítkozik. Az utóbbi években folytatott szervező és vendégfogorzó munka azonban már észrevehető javulást eredményezett. A Tallinban június 23. és 25. között, 20.000 észt dolog részvételével rendezett nemzetközi dolog-ünnepségekre nagyszámú külföldi érkezett az észti fővárosba, finn, lengyel, lett, litván, norvég és svéd dalkörök és más külföldi érdeklődők. Ez a szokatlan arányú idegenforgalom nagy feladatot elé állította a magánössze 400 szobával rendelkező tallini szállodákat, 1500 gámszobát is igénybe kellett venni a vendégek részére, míg a hazai adókat iskolákban és egyéb középületekben helyezték el. Az ideai nyári időben jóval erősebbnek ígérkezik, mint az elmúlt évi és minden jel arra mutat, hogy az észti idegenforgalom erős fejlődés előtt áll.

Akik az Othonról megemlékeztek.

Malosik Ferenc előnk 199 liter bort és Zucker János vendéglős kartársunk 45 liter bort küldtek a péceli Othon árpolti részére. Az adományokért ezúton is hálás köszönetet mondunk.

Halálózások.

Kárpáti Sándor vendéglős folyó évi július 4-én tragikus körülmények között életének 54-ik évében elhalálozott.

Lówy Miksa hadirokkant zászlós, a Bor-, Sör- és Italmérők Országos Iparátsratulának titkára, a háborúban szerzett betegségeben július 5-én, életének 42. évében elhunyt.

Megbízható szállóadi szobaasszony címe megudható az Ipartestületben.

A Jánoshegyi Vendéglő bérletére a székesfőváros versenytárgyalási hirdetményt tett közzé. Érdeklődők forduljanak közelebbi felvilágosításért a polgármesteri XI. ügyosztályhoz.

A Giesshübli világhírhéne alapja az inycslandó, kellemes íz és egész szervezetet kedvezően befolyásoló gyógyhatás.

Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete
Szervezettség
Szállodások, Vendéglősök, Kávások és Alkalmazottak
Nyugdíjnyújtó

Budapest, IX, Lónyay uca 22. sz. Telefon: 381-152.

A Szállodal Szakosztály, telefon: 180-001.

Szállodások és vendéglősök szakiskolája
Budapest, IX, Lónyay uca 6. sz. Telefon: 187-279.
Igazgatóval értekezhetni hétköznapokon d. u. 4—7-ig.

Budapesti Vendéglősök Adóközbössége
Budapest, IX, Lónyay uca 22. sz. Telefon: 184-063
Hivatalos órák: hétköznapokon délelőtt 9—2 óráig.

**Csak hirdetőinknél
vásároljunk**